

TREĆI DEO

KOLIKO SMO ZAISTA SRBI?

Zaboravivši na iskustvo ranijih generacija, jedan deo naše populacije se pokrenuo ka pothranjivanju lične sujete njenom projekcijom na opšti plan — kroz identifikaciju sa nacionalnim vrednostima.

Promovisanje nacionalne svesti utemeljeno je na osvešćivanju u međuvremenu zapostavljenih nacionalnih vrednosti — srpskog jezika, srpskog pisma, srpskih imena, srpske vere, srpske zemlje, srpskog porekla i srpskog karaktera. Pothranjivanje sujetnog Ega, utemeljeno je, igrom slučaja, na sve samim zabladama:

Jezik kojim govorimo izmenjen je dinarizacijom i mediteranizacijom pod uticajem starosedelaca Balkana u različite, nekad između sebe čak teško razumljive dijalekte. Samo cirilično pismo je semitskog a ne srpskog porekla. Svoje izvorne slovenske vere odrekli smo se pod uticajem tri nove vere koje nismo izabrali svesno i dragovoljno, već pod uticajem grčkog, rimskog i turskog političkog uticaja. Izvorno slovensko genetsko poreklo nam je sačuvalo svega oko desetak procenata stanovništva zapadnog Balkana. Svetinje — što god proglašimo svojom svetinjom, to ubrzo izgubimo, pa se može reći da su naše svetinje jedan od najvećih izvora naših nevolja. Čak i naš karakter nije izvornog slovenskog porekla, već smo ga formirali pod velikim uticajem zatečenih starosedelaca Balkana.

KOLIKO SU NAŠA IMENA ZAISTA SRPSKOG POREKLA?

U filmu "Nož", koji je urađen na osnovu istoimenog romana Vuka Draškovića, jednom muslimanu koji se zove Alija, hodža postavlja pitanje kako se zvao njegov otac, zatim kako se zvao otac njegovog oca, itd. Alija za ime oca odgovara sa Husein Osmanović, i zatim reda čitav spisak muslimanskih imena Kemal, Sefkija, Ibro, Rušid, Ekrem, Muslija, Adem i Alija. Na pitanje kako se zove otac od Alije, musliman odgovara "Nema dalje!". Hodža, znajući njegove dalje pretke, odgovara da je Alija bio Ilij, sin Cvijete i Spasoja Jugovića, koji je primio islam i postao Alija. I objašnjava dalje hodža, dalje u prošlosti, njegovi preci su se zvali: Veljko, Miloš, Dušan, Vidak, Gojak, Momčilo, itd.

Oni koji strahuju za gubitak našeg nacionalnog identiteta upozoravaju da je vrlo važno da dajemo deci srpska pravoslavna imena da bismo sačuvali svoj identitet. Zato pogledajmo deset najpopularnijih srpskih muških imena u Beogradu, data rođenima od 2003. do 2005. godine. To su: Nikola, Luka, Marko, Stefan, Aleksa, Lazar, Aleksandar, Filip, Nemanja i Miloš.

Od tih prvih deset imena poređanih po stepenu popularnosti samo zadnje Miloš jeste slovenskog porekla. Ostala imena su grčkog ili jevrejskog porekla.

Sledeća popularna srpska imena jesu grčkog porekla: Nikola, Luka, Marko, Stefan, Aleksa, Aleksandar, Filip, Andrej, Arsenije, Dimitrije, Dositej, Tadej, Katarina, Andjela, Teodora, Sofija, Sandra, itd.

Sledeća srpska imena jesu jevrejskog porekla: Sava, Mihailo, Danilo, Ilija, Lazar, Nemanja, Gavrilo, Jovan, Josif, Jelisaveta, Marija, Sara, Tamara, Ivana, Suzana, Ana, itd.

Dakle, analiza porekla najpopularnijih srpskih imena, otkriva da ona nisu ništa više srpska od muslimanskih imena. Kao što su islamska imena došla sa islamskim uticajem, tako su i grčka i jevrejska imena došla na Balkan pod vizantijskim kulturnim uticajem.

No, vratimo se sada na scenu iz filma "Nož" i prepostavimo da je hodža nastavio da ređa imena predaka, pa posle muslimanskih "Kemal, Sefkija, Ibro, Rušid, Ekrem, Muslija, Adem i Alija" i srpskih "Veljko, Miloš, Dušan, Vidak, Gojak, Momčilo" da nastavi sa ilirizovanim nazivima starosedelaca Balkana: "Agirus, Agron, Albin, Bardilis, Dazas, Epidius, Grabos, Mesor, Posantio, Teuta, Thana, Verzo i Zanatis." Ili ako bismo otišli u vreme drevnih starosedelaca tog područja, zar ne bismo došli do imena tih ljudi koje drevni izvori nazivaju sa "Pijušti, Hirbi, Pamba i Hati"??!

Različiti kulturni uticaji su podelili ljude između sebe na nacionalnoj i verskoj osnovi, pa možemo li jednog Srbina, Bošnjaka ili Hrvata ili jednog pravoslavca, muslimana ili katolika više ili manje ceniti na osnovu nacije, vere i kulture koju sam nije izabrao svojim dragovoljnim izborom, već mu je nametnuta jakim kulturnim, političkim i verskim uticajem?

Ili ćemo ceniti ljude na osnovu htenja da budu ljudi onda kada u trenucima teških iskušenja odlučuju da budu ljudi, uprkos žrtvi koju njihovo čovečno postupanje iziskuje?!

KOLIKO SMO IZVORNI SRBI – SLOVENI, A KOLIKO STAROSEDEOCI BALKANA?

Da li se naš čovek koji se toliko ponosi svojim srpskim i slovenskim poreklom ikada zapita zašto po svom izgledu i karakteru toliko odstupa od ostalih Slovena, kao na primer Rusa, Čeha i Slovaka koje odlikuju izražene plave oči, plava kosa, a u karakteru — gotovo potpuno odsutno epskog duha, gordosti, bunta i ratobornosti?!

Istorijski izvori i arheološki nalazi opisuju Slovene ranog srednjeg veka na Balkanu kao tipične predstavnike nordijskog rasnog tipa, dakle drugačijeg izgleda od prosečnog izgleda naše populacije. U delu "U vrtlogu života — prilozi etničkoj i istorijskoj antropologiji" prof. dr Petra Vlahovića čitamo:

"Po Pseudo-Cesariju, odnosno 525. godine nove ere, po dolasku u Norik, Panoniju i Ilirik, Sloveni su visokog rasta, dolihoidni (po Županiću oko 60%), svetle kompleksije. Kožu je odlikovao, kako kaže Županić, jači roze inkarnat a kosu crvenkast sjaj. Ovaj opis potkrepljuju i podaci arapskih pisaca VII-XII veka, kao i podaci vizantijskog istorografa Prokopija iz 562. godine nove ere."

Poznati antropolog Vladimir Dvorniković u svom delu "Karakterologija Jugoslovena" takođe kaže:

"Jugosloveni ranog srednjeg veka pokazuju još pretežno nordijski karakter. Lobanje najstarijih jugoslovenskih grobova većinom su dolihoidne (85,7%). Jugosloveni u prvoj polovini srednjeg veka bili su narod snažna i visoka uzrasta, izdužena oblika lobanje i svetle kompleksije. Boja kože pokazivala je ružičast inkarnat, a plava ili otvorena smeđa kosa crvenkasti sjaj. Prema tome se rasno obeležje starih Jugoslovena u glavnim crtama podudara sa spoljašnošću keltskih i germanskih plemena u vreme njihove seobe na jug. Jugosloveni ranog srednjeg veka zastupali su prilično čistu arijevsku rasu (ksantodolihocefaliju), kako je još i danas nalazimo u Švedskoj i Engleskoj."

Posle ovih citata, nameće nam se pitanje:

Ako su Sloveni plavi i imaju izduženu i pozadi zabačenu lobanju, zašto mi izgledamo drugačije? Zašto smo tako tamnoputi i ravno isečenog temena? Često se čuje misao da smo takvi zbog mešanja sa Turcima.

Turci su pre mešanja sa starosedecima Male Azije bili narod uglavnom mongolskog porekla, pa ako smo izmešani sa njima, trebalo bi da prepoznamo među nama znatan broj ljudi sa njihovim tipičnim prećastim nosem, uskim očima i crnom čekinjastom kosom. Ali, to svakako nije naš prosečan izgled.

NEKADAŠNJI IZGLED TURAKA OSMANLIJA PRE NJIHOVOG MEŠANJA SA STAROSEDEOCIMA MALE AZIJE

Obratimo pažnju gde su se u našoj zemlji plavokosi ljudi slovenskog izgleda najviše sačuvali? Upravo u onim područjima gde su se najviše zadržali Turci, i gde je islam najviše zastupljen, a to su područja Sandžaka i muslimanskih gradova u Bosni. U tim područjima srećemo ljudi najsvetlijе puti, koji najviše odgovaraju izgledu tipičnih Slovena, kakvi su danas, na primer, Rusi.

Godine 1942. grupa bosanskih muslimana (među kojima je bio i tadašnji gradonačelnik Sarajeva — Mustafa Softić) šalje Adolfu Hitleru svoj memorandum, tražeći nezavisnu Bošnjačku državu. Kao argument u prilog arijevskog porukla bosanskih muslimana oni navode antropološku razliku u njihovom izgledu u odnosu na Srbe i Hrvate, tvrdeći da "90 odsto Bošnjaka ima tanku, plavu kosu, plave oči i svijetlu boju kože" dok "80 odsto Srba i Hrvata imaju gustu crnu kosu, crne oči i tamnu boju kože".

Takođe, obratimo pažnju na ona područja naše zemlje koja su gotovo sasvim čista od mešanja sa Turcima, kao što su pojedina planinska područja Crne Gore. Da li tu nailazimo na plave Slovene, ili upravo na najtamnoputije stanovništvo na Balkanu? Očigledno je da naša tamnoputost nema veze sa Turcima, niti bilo kojim drugim mongolima (Avarima i dr.), već sa starosedecima Balkana koje antropolozi svrstavaju uglavnom u dinarce i mediterance.

Po doseljavanju na Balkan, Sloveni su izazvali migraciju starosede-laca u više brdovite i planinske krajeve, pa su u vreme turske okupacije Sloveni prvi bili izloženi odvođenju u ropstvo, turskim osvetama povo-dom čestih buna i jakom uticaju islama. U opustošene krajeve zemlje su se zatim spuštali starosedeoci sa viših planinskih područja, i tako se genetski sastav stanovništva naše zemlje vrlo brzo promenio u dominaciju dinarskih i mediteranskih starosedelaca. Oni Sloveni koji su primili Islam, a to je bilo uglavnom gradsko stanovništvo, najviše su sačuvali svoj izvorni slovenski genetski entitet. Njih je muslimanska vera najviše sačuvala od mešanja sa gordim i ratobornim starosedeocima Balkana.

ISTORIJA I GENETIKA O NAŠEM POREKLU

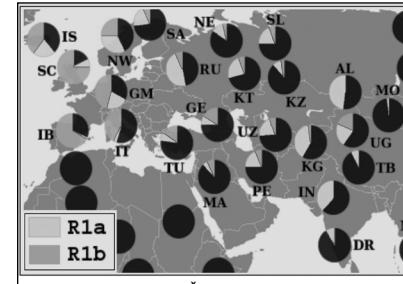
O samim starosedeocima Balkana istorija vrlo malo govori. Istorija dosta govori o osvajačima Balkana, Ilirima, Keltima, Tračanima i Germanima, koji su istog antropološkog porekla kao i izvorni Sloveni — pripadaju nordidima i njihovi jezici pripadaju istoj jezičkoj grupi kojoj pripadaju i slovenski jezici — indoevropskoj jezičkoj grupi. Svi ti narodi su u različitim istorijskim razdobljima vladali delovima Balkana, a zatim bi se stапали sa tamnoputim starosedeocima o kojima istorija gotovo ništa ne govori. Kada bismo o stanovništvu Balkana sudili samo na osnovu istorijskih saznanja, mi bismo uglavnom trebalo da budemo plavi, kao što su i ti narodi koji su pre dolaska Slovena naseljavali Balkan, u istorijskim izvorima opisivani kao plavi. Ali kao što vidimo, poreklo većine nas nije zabeleženo u istoriji. Ono seže daleko u praistoriju ovog podneblja. Ali tamo odakle nam istorija gotovo ništa ne govori, govore nam potomci drevnih ljudi sa tog područja, naš narod, koji je u sebi do dana današnjeg sačuvao gene svojih predaka iz praistorijskog vremena.

Savremena saznanja iz genetike nam pružaju metodologiju kojom možemo mnogo egzaktnije od same istorije da utvrđimo poreklo i kretanje naroda kroz vreme i prostor. Analiza genetičkih markera tipičnih za određenu populaciju, koji se nasleđuju i koji se mogu analizirati i u živoj populaciji i u skeletima starim hiljadama godina, može nam često mnogo više reći od uvek nesigurnih istorijskih izvora. Genetika nam neće mnogo reći o poreklu samog srpskog imena, ali nam može mnogo toga reći o poreklu same srpske populacije.

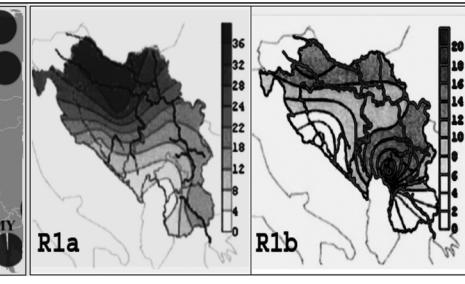
Y HROMOZOM O NAŠEM POREKLU

Cela ljudska populacija je na osnovu različitih mutacija na analiziranom području Y hromozoma podeljena na haplo grupe (HG), čije se različite varijante obeležavaju slovima abecede (od HG-A do HG-T).

Najzastupljenija haplo grupa kod Beograđana (36,28%) jeste HG-I koja odlikuje atlantske mediterance (koji su kod nas dinarizovani). Zatim sledi HG-R, koja odlikuje nordide, i nju ima 26,55% muških Beograđana. Ona se deli na dve velike grane, na HG-R1b koja odlikuje zapadne nordide (Ilire, Kelte, Germane...), i HG-R1a koja odlikuje istočne nordide (Slovene, Balte, Indoairance...).

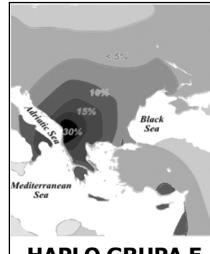

HG-R1a ODLIKUJE ISTOČNE NORDIDE (SLOVENE, INDOAIRANCE...) a HG-R1b ZAPADNE NORDIDE (ILIRE, KELTE, GERMANE...)

R1a

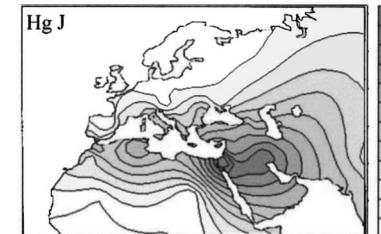
R1b

HAPLO GRUPA E

U populaciji Beograđana istočna (ili slovenska) grana HG-R1a je zastupljena sa 15,93%, a zapadna (ilirsko-keltsko-germanska) grana R1b sa 10,62%.

Zatim, po procentualnoj zastupljenosti sledi HG-E koja odlikuje semite (armenoide i orientalide), koju ima 21,25% Beograđana. Nosioci HG-E na Balkanu su uglavnom poreklom od drevnih Feničana i sa muške strane semiti su je najviše sačuvali na jugu Srbije i kod Albanaca.

Hg J

Zatim sledi četvrta haplo grupa po svojoj zastupljenosti kod Beograđana HG-J koja je zajednička za dinarce i razne grane mediteranaca, osim atlantskih mediteranaca, i nju ima 8% Beograđana. Ona je najzastupljenija na jugu Srbije i na Kosovu.

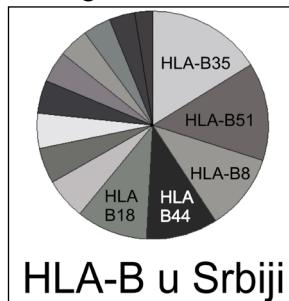
Peta haplo grupa jeste HG-K koju ima 7,1% Beograđana, a koja odgovara mediteranizovanim predstavnicima žute rase koji inače naseljavaju Okeaniju. Kod nas ih ima u istočnoj Srbiji. Ostale haplo grupe su vrlo malo zastupljene da bi bile vredne pomena u ovom kontekstu.

Videli smo da sa muške strane imamo samo 15,93% Beograđana koji imaju haplo grupu R1a koja odlikuje izvorne Slovene, dok je ista haplo grupa zastupljena kod oko 50% Rusa, Ukrajinaca i Poljaka, koji su tipični predstavnici populacija sa visokim procentom izvornih Slovena. Y hromozom se nasleđuje samo sa muške strane, pa nam ne otkriva realnu sliku o poreklu neke populacije, posebno kada je dolazilo do mešanja različitih populacija. Cesto pridošli okupator pobije određen broj muških starosedelaca a uzme njihove žene. Takođe, pravo prve bračne noći je postojalo i pre pojave Turaka, pa i ono u nekoj meri dovodi zaključke o poreklu na osnovu analize Y hromozoma. Tako alpidi umesto izvorne HG-N imaju nordijsku HG-R sa muške strane, a mnogi dinarci umesto HG-J imaju sa muške strane atlantsko mediteransku HG-I.

HLA SISTEM O NAŠEM POREKLU

Do mnogo objektivnije slike o poreklu stanovništva dolazimo analizom gena HLA sistema, koji se nasleđuje preko oba roditelja i realnije otkriva prosečno poreklo populacije. Svaki čovek ima gene HLA sistema (The human leukocyte antigen system) tj. gene belih krvnih zrnaca. Različiti geni HLA sistema se obeležavaju različitim slovima abedece HLA-A, HLA-B, itd, a različite varijante (aleli) istih gena se obeležavaju različitim brojevima HLA-A1, A2, ili HLA-B5, B12, itd. Svaka druga varijanta istog gena ekspresuje u drugu varijantu antiga.

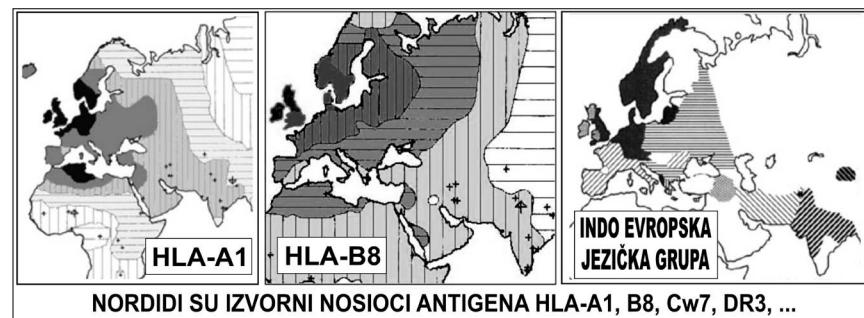
Najzastupljeniji HLA-B antigen kojeg ima 29,02% stanovništva bivše Jugoslavije jeste dinarski antigen HLA-B5. Drugi po zastupljenosti su potomci drevnih Pelazga — istočni mediteranci, čiji antigen HLA-B35 ima 24,09% stanovništva. Zapadno mediteranski antigen HLA-B18 ima 17,76% stanovništva, a atlantsko mediteranski antigen HLA-B12 ima 16,03% stanovništva. Zatim su na redu mongoli čiji antigen HLA-B16 ima 13,69% stanovništva, pa odmah zatim nordidi (izvorni Sloveni, Germani, Kelti, Iliri), čiji antigen HLA-B8 ima 13,43% stanovništva. Alpida i Baltida ima 10,65%. Analiza HLA-A gena otkriva da 19,6% stanovništva bivše Jugoslavije ima HLA-A24 koji odlikuju potomke drevnih Feničana, — semite, koji su u međuvremenu prilično mediteranizovani i dinarizovani. Dakle, opet vidimo da je nordijski genetički marker, ovoga puta antigen HLA-B8, koji odlikuje izvorne Slovene, zastupljen vrlo malo, kod svega 13,43% stanovništva bivše Jugoslavije. Ni antropologija, ni genetika nam ne otkrivaju da smo većinom slovenskog porekla, već da smo starosedeoci Balkana.

DA LI SU SE SRBI DUGO VREMENA MEŠALI SA STAROSEDEOCIMA BALKANA?

Zamislimo da imamo dve guste farbe koje se jako teško i sporo mešaju između sebe, pa možemo na osnovu trenutne finoće izmešanosti da zaključimo koliko dugo su već bile u procesu mešanja između sebe. Na sličan način možemo na osnovu genetskog mešanja različitih populacija da dođemo do odgovora na pitanje da li su Sloveni (nordidi) živeli hiljadama godina zajedno sa starosedeocima Balkana (dinarcima, mediterancima) ili su se relativno skoro, tek pre oko 1500 godina susreli na Balkanu.

Različiti geni HLA sistema, koji su blizu, jedan do drugoga, nasleđuju se zajedno u istom parčetu hromozoma (istom "bloku" gena), pa oni koji imaju nordijski antigen HLA-A1, u HLA-A genu, uglavnom imaju i nordijski antigen B8 u susednom HLA-B genu, itd.

Isto tako, dinarce odlikuje A2 u HLA-A genu, a B5 u HLA-B genu, itd. Drugim rečima, nordidi imaju uglavnom blok gena HLA-A1,B8, a dinarci uglavnom blok HLA-A2,B5. Postoji vrlo mala verovatnoća da se geni HLA-A i B ne naslede zajedno, i da jedan gen u bloku bude poreklom od jednog roditelja a drugi od drugog, na primer, da se ukrste nordijski A1 i dinarski B5, pa da imamo blok HLA-A1,B5; ili da se ukrste nordijski B8 i dinarski A2, pa da imamo blok HLA-A2,B8. Ali kako se to u skladu sa malom verovatnoćom ipak povremeno dešava, mi možemo na osnovu procenta pomešanih "blokova" (haplotipova) gena da utvrdimo da li su se dve populacije sa različitim alelima dugo vremena mešale između sebe ili nisu.

Od 202 osobe koje su prema jednoj studiji od pre dve decenije analizirale svoje HLA antigene u Beogradu, i utvrdile da imaju dinarski HLA-B5 antigen, od njih svega 94 ima i izvorni HLA-A2 antigen karakterističan za dinarce (i ostale mediterance) u susednom HLA-A genu. To znači da je oko polovina dinaraca izmešana sa drugim populacijama u

HLA-A,B bloku gena, i to sa raznim drugim starosedeocima Balkana, dok je sa nordijskim antigenom HLA-A1 izmešana svega u 10 slučajeva, što otkriva relativno kratko vreme međusobnog mešanja nordida (izvornih Slovena, Germana, Kelta) sa dinarskim starosedeocima Balkana. A ako analiziramo slovensku populaciju, videćemo da su njihovi nordijski antigeni HLA-A1, B8 u velikoj meri sačuvali svoje izvorne blokove gena, naime, od 100 naših osoba koje imaju nordijski antigen HLA-B8, čak 77 osoba ima takođe slovenski antigen HLA-A1, a samo 4 osobe imaju antigen HLA-A2 koji odlikuje dinarce i mediterance. To dokazuje da Sloveni nisu starosedeoci Balkana, kao i to da su živeli autohtonu hiljadama godina bez mešanja sa drugim populacijama, izuzev sa dve koje uopšte ne žive na Balkanu, ali koje se sreću u severnoj Indiji i u Sibiru. Dakle, izvorni Sloveni nisu starosedeoci Balkana, iako većina populacije koja danas na Balkanu govori slovenskim jezicima jeste starosedelačkog porekla sa Balkana.

DA LI JE SRPSKA ĆIRILICA ZAISTA SRPSKA?

Verovatno smo čuli priče o tome kako je naša cirilica srpskog porekla, te da su je izmislili naši vrlo pismeni preci pre 7000 godina. Međutim, na osnovu izgleda samih ciriličnih slovnih znakova mi možemo doći do stvarnog odgovora na pitanje porekla cirilice.

Verovatno smo se nekada pitali zašto određena slova naše cirilice izgledaju baš tako i tako, i kakve veze ima njihov izgled sa samim njihovim izgovorom. Zašto se znak R (cirilično P) koji izgleda kao silueta glave, izgovara glasom R, a ne glasom G? Zašto se znak Š (Ш), koji izgleda kao da predstavlja zube, čita kao Š, a ne kao Z, itd.

Ako hoćemo da utvrdimo poreklo srpskog pisma — cirilice i zašto se slovni znakovi izgovaraju tako kako se izgovaraju, onda treba da utvrdimo poreklo grčkog alfabetu, jer je cirilica nastala pod uticajem grčkog pisma, uz njegove vrlo male korekcije.

Slova grčkog alfabetu se zovu: alfa, beta, gama, delta, epsilon, zeta, eta, teta, jota, kapa, lambda, mi, ni, ksi, omikron, pi, ro, sigma, tau, ipsilon, fi, hi, psi, omega.

Ako upitamo nekog Grka šta znaće ti nazivi na njegovom grčkom jeziku, on će nam odgovoriti da osim nekoliko samoglasnika ti nazivi ne znaće ništa. Međutim, ako isto pitanje postavimo nekom Jevrejinu koji zna hebrejski (jevrejski jezik), on će nam odgovoriti da u nazivima grčkog alfabetu prepoznaje jevrejske reči koje imaju svoje konkretno značenje: krava (vo), kuća, kamila, vrata, oružje, ograda, motka, voda, glava, zubi, znak (krst), itd. Dakle, nazivi grčkog alfabetu imaju svoje

značenje, ali ne na grčkom, već na hebrejskom. Na hebrejskom "Alef" znači vo, "Bet" znači kuća, "Gimel" znači kamila, "Dalet" znači vrata, "Reš" znači glava, "Šin" znači zubi, "Tav" znači znak (krst), itd.

Otkuda kod Grka pismo sa nazivima na hebrejskom jeziku?

Po grčkom istoričaru Herodotu (V vek pre n. e), Grci su u VIII veku pre nove ere u gradu Botui (današnjoj Budvi) preuzeli pismo od feničanskih trgovaca, koji su uglavnom bili semičani. Feničani su govorili jezikom koji je imao zajedničke korene reči sa jezikom Jevreja. Hebrejski, arapski i feničanski pripadaju istoj semitskoj porodici jezika, koja se u nauci naziva afro-azijska jezička porodica.

Kada bismo obratili pažnju na slikovni izgled slova feničanskog pisma, mogli bismo da prepoznamo da semitski nazivi zapravo predstavljaju opis onoga što slovna slika prikazuje. Slovni znak "Alef" zaista i predstavlja crtež krave (kravljie glave) ↗ to je naše slovo — A. Znak "Bet" predstavlja kuću ⌂ — B (Б). "Gamel" predstavlja kamilu 1 — Г (Г). "Dalet" predstavlja vrata Δ — D (Д). "Reš" predstavlja glavu ↘ — R (Р). "Šin" predstavlja zube W — Š (Ш), "Tav" predstavlja znak (krstić) † — T, itd.

	PROTO-SINAJSKO	FENIČANSKO	GRČKO		PROTO-SINAJSKO	FENIČANSKO	GRČKO
a	𐤁	𐤀	Α	ι	𐤉	Ϛ	Λ
b	𐤂	𐤁	Β	μ	𐤍	𐤌	Μ
g	𐤂	𐤂	Γ	ν	࠵;	࠶	Ν
d	࠵;	࠵;	Δ	σ		࠵;	Ξ
h	࠵;	࠵;	Ε	·	࠵;	࠵;	Ο
w	࠵;	࠵;	Υ	ρ		࠵;	Π
z	=	࠵;	Ζ	ς	࠵;	࠵;	Ϻ
h̄	࠵;	࠵;	Η	ϙ	࠵;	࠵;	Ϙ
t̄		࠵;	Θ	ϙ	࠵;	࠵;	ϙ
y	࠵;	࠵;	Ι	ෂ	࠵;	࠵;	Ϻ
k	࠵;	࠵;	Κ	τ	+	࠵;	Τ

Grčki nazivi alfabetu su zapravo mediteranizovani nazivi semitskog alefbeta, prilagođeni melodičnoj akcentuaciji tadašnjeg grčkog jezika, koji su prethodno, u svom izvornom semitskom obliku, imali dinamičku (udarnu) akcentuaciju. Tako je semitsko "Alef" postalo grčko Alfa, "Bet" je postalo Beta, "Gimel" je postalo Gama, "Dalet" — Delta, itd. U drevno vreme Grci su bili uglavnom Pelazgi (mediteranci), a sa Feničanima se nisu mešali. Današnji Grci su u najvećem procen-

tu mešavina Feničana (semita) i Pelazga (mediteranaca), pa su izgubili nekadašnju melodičnu akcentuaciju i danas govore semitskom udarnom akcentuacijom, izuzev na pojedinim ostrvima.

Mnogi narodi su od Feničana preuzeli njihovo pismo, pa su tako od feničanskog pisma nastali i aramejsko, arapsko, frigijsko, koptsko, jermensko, gruzijsko, pa čak i indijsko brahmi pismo, koje je poslužilo kao osnova za formiranje ostalih pisama Indije (na primer, devanagari pisma, na kojem su napisane Vede) i mnogih pisama naroda Azije (Tibetanaca, Kmera, Thai, Lao, Tamila, i dr.).

Dugo se nije moglo sa sigurnošću Feničanima odricati autorsko pravo na feničansko pismo. A zatim, 1906. godine, na tlu Sinajskog poluostrova pronađeno je proto-sinajsko pismo, koje svojim izgledom predstavlja koren tj. slikovnu osnovu feničanskog pisma. Time je osporeno shvatanje da su sami Feničani izmislili pismo, kome su naučnici dali naziv "feničansko pismo".

Naučnici procenjuju da je proto-sinajsko pismo nastalo oko 1700. godine stare ere. A to je upravo vreme između nastanjivanja jevrejskog naroda u Egiptu i njegovog izlaska iz egipatskog ropstva. Kako proto-sinajsko pismo ima u svojoj osnovi slikovne elemente, a nazine slika na hebrejskom jeziku, očigledno je da su ga izmislili semiti. Arheološki nalazi na tlu nekadašnjeg Izraelja otkrivaju njegove kasnije verzije i potvrđuju da je jedno od njegovih verzija (proto-hanansko) bilo pismo Jevreja sve do njihovog odlaska u vavilonsko ropstvo (VI. vek pre n. e.), kada su preuzeli aramejsko pismo. Na tom pismu Jevreji su zapisali i potom prepisivali spise Starog zaveta. Kada bismo danas imali na raspolaganju Deset Božjih zapovesti, ispisanih na njihovim originalnim kamениm pločama, prepoznali bismo pismo blisko našoj današnjoj cirilici, na kojem bismo čak mogli da pročitamo naziv sedmog dana od odmora, koji se spominje u sadržaju Četvrte zapovesti — "šbt" (**שבת**), samo što bi on bio napisan sa desne na levu stranu.

Jedna od varijanti feničanskog pisma nađena je i kod mesta Vinča, pored Beograda, po kojem je i dobila naziv vinčansko pismo. Da je to vinčansko pismo prethodilo proto-sinajskom pismu, ono bi svakako moralo da bude prostije, a ne složenije od proto-sinajskog. Međutim, upravo je proto-sinajsko pismo najizraženije po slikovnim elementima, što znači da je starije od feničanskog. Na primer, znak R (reš = glava) u proto-sinajskom pismu se predstavlja bukvalno nacrtanom siluetom glave **Ϙ** sa čak nacrtanim okom. Možemo zamisliti kako je lako jevrejsko dete moglo da nauči svoj alfabet, jer je bilo dovoljno samo da poveže sliku koju slovo predstavlja sa prvim glasom naziva te slike. Na primer, kada

ugleda slovo R koje predstavlja ljudsku glavu, ono bi znalo da se to slovo izgovara glasom R zato što se glava na hebrejskom kaže "reš". Da su Srbi izmislili proto-sinajsko, tj. vinčansko ili feničansko pismo, znak R bi se čitao kao glas G, znak A bi se izgovarao glasom K, i svi ostali znaci bi imali drugačiju fonetsku vrednost, prilagođenu izgovoru istih slovnih znakova na srpskom a ne na hebrejskom jeziku. Jevreji su imali religioznih motiva da budu pismeni. U njihovim sinagogama, svaki vernik je povremeno dolazio na red da čita Svetu pismo, pa se opismenjavanje podrazumevalo. Feničani su imali drugih razloga da budu pismeni, a to su razlozi trgovine. Da bi neko bio pismen, mora da ima motiva da bude pismen. To je još jedan od razloga zašto je verovanje u tvrdnju da su naši preci izmislili cirilicu bez argumenata.

U ovom razmatranju mi nismo došli ni do kakvih epohalnih razmatranja koja od ranije nisu bila poznata naučnoj javnosti. U Enciklopediji leksikografskog zavoda čitamo:

"Da su Grci primili svoj alfabet od Semita, očigledno je već po tome što su grčki nazivi za pojedina slova potekli od semitskih reči." (Enciklopedija leksikografskog zavoda, str. 74)

Deset zapovesti rekonstruisanih za film Deset zapovesti, na osnovu jedne od kasnijih redakcija proto-sinajskog pisma (proto-hananskog pismu), na kojoj su bili pisani spisi Starog zaveta, sve do odlaska Jevreja u vavilonsko ropstvo (VI vek p.n.e.), gde će usvojiti aramejsko pismo.

ŠESTI DEO

GENETSKI FAKTOR U KARAKTEROLOGIJI BALKANA

PITANJA NA KOJE SOCIOLOZI NE MOGU DA PRUŽE ODGOVOR

Analize nivoa autoritarnosti srednjoškolske omladine Beograda i Kragujevca 1973. godine, otkrile su tada najviši nivo autoritarnosti na svetu. Ono zlo koje je zakamuflirano komunističkom ideologijom čučalo u našim srcima, otkrila su naučna istraživanja koja se bave analizom nivoa autoritarnosti. Na neki način, moglo se na osnovu urađenih testova pretpostaviti još tada, u vreme mira i blagostanja socijalizma bivše Jugoslavije, da je naš mentalitet spremjan na svakakve zločine, onakve kakvi su se desili devedesetih, i mnogo puta kroz celu istoriju, kad god mu se za njih pruže dobri povodi i izgovori. Ali to nam nameće ozbiljna pitanja.

Zašto su narodi Balkana, i u vreme stresne situacije za vreme rata, pa i onda kada su živeli u blagostanju najmirnijeg vremena socijalizma — sedamdesetih godina XX veka, imali u svom srcu takve destruktivne potencijale, čak viši nivo autoritarnosti nego što su otkrila istraživanja nivoa autoritarnosti kod američkih zatvorenika?

Zašto postoje razlike između autoritarnosti nacističkog i balkanskog tipa? Zašto kod nas osobe koje su veoma autoritarne mrze najviše autoritete, a u centralnoj Evropi mrze manjinske grupe, dok su prema autoritetima pokorni? Zašto je u nacističkoj autoritarnosti Ego ugušen pod teretom stroge savesti i osećanja krvica, dok je na Balkanu, kod autoritarnih ličnosti, savest ugušena velikim Egom? Zašto nosioci centralno evropske autoritarnosti uživaju da drže pravila, a naši autoritarci uživaju da ih krše?

Sociologija nije u stanju da nam pruži odgovore na ova pitanja. Ili zapravo, možda ne želi da nam pruži odgovor iz vrlo jakih ideoloških razloga. Potreba savremenog čoveka da izgovori svoje nezrele reakcije pozivanjem na okolnosti je toliko jaka, da on ne želi ni da pomisli kako bi izvor njegovih problema mogao da bude u njegovoj nutrini, već jedino spolja. Zato ćemo se razočarani pristrasnošću i površnošću savremenih sociologa okrenuti ka antropologiji, odbacujući sve one savremene dogme i tabue koji bi nas omeli u dolaženju do odgovora na pitanje porekla balkanskog primitivizma i primitivizma uopšte.

Na preparatima za sportiste koji podižu nivo muškog hormona testosterona, čitamo upozorenje da se mogu očekivati sledeći simptomi povećanja muškog hormona:

“Javlja se uobičajena iritacija i agresivnost. ...” “Povećana agresivnost je još jedna od uobičajenih pojava povezanih sa upotrebom vodenog rastvora testosterona. ...”

Na isti način i promene u nivou ženskog hormona tokom mesečnog ciklusa izazivaju kod mnogih žena oscilacije u osećanjima, i u pojedinih momentima sklonost ka razdražljivosti.

Svima nam je poznato kako pubertetski bum hormona dovodi do promena u ponašanju pubescenta, da roditelji često ne mogu da prepoznaju svoju decu. Isto tako i staračko smanjenje nivoa hormona dovodi do specifičnih promena u psihi mnogih ljudi.

A šta bismo zaključili o ljudima koji genetski imaju viši ili niži nivo različitih hormona i zbog toga različite psihološke osobine i različita iskušenja?

Savremena egzaktna istraživanja otkrila su razlike između različitih rasa u nivou različitih hormona, pa je utvrđen viši nivo muških hormona kod crne rase, a viši nivo ženskih kod žute. Time je objašnjeno zašto su u Americi crnci u proseku skloniji kriminalu u odnosu na belce, a belci u odnosu na pripadnike žute rase. Time je objašnjeno i zašto su u globalu muškarci skloniji kriminalu u odnosu na žene. No, antropolozi su primetili da postoje razlike u nivoima hormona između različitih antropoloških tipova unutar istih rasa:

“Možemo zapaziti i već dokazati biostatističkim metodama, da — bar do sada baš u Evropi — su neke podrasne ili tipovi morfološki više vezani za muški pol i za leptosomatski vektor. Alpidi na primer, su bliže evrisomatskom i ženskom vektoru, mediteranidi i atlantidi leptosomatskom i muškom. Tako se može teorijski za svaku podrasu ili tip smatrati kao “rasni znak” muškost ili ženskost i lepto ili evrisomatičnost. Ovaj ovde samo za evropske podrasne tipove utvrđeni pregled može se proširiti na sve rase. Žuti — uopšte — više su evrisomatski i više “ženski” nego crnci. Među žutima su, na primer, palemongolidi više ženski i evrisomatski od sinida.” (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 89)

Grupa naučnika je utvrdila i objavila u delu “An Association Between Serum Testosterone Level and HLA Phenotype” otkriće da nosioce antigena HLA-B5 i HLA-B12 odlikuje viši nivo muškog hormona testosterona čak i kod žena koje imaju te antigene.

Različite varijante antiga se nasleđuju i odlikuju različite antropološke tipove. Tako antigen HLA-B5, koji odlikuje izvorne dinarce, ima 29,02% stanovništva bivše Jugoslavije, u Iraku ga ima 33,9%, u Saudijskoj Arabiji 36,6 a kod Paštuna u Avganistanu u Pakistanu čak 39,9% stanovništva. Antigen HLA-B12 koji odlikuje izvorne atlantske mediterrane ima 16% stanovništva bivše Jugoslavije, 26,2% stanovništva centralne Dalmacije i 28% Bosne i Hercegovine. Kada se saberi nosioci HLA-B5 i HLA-B12 dobijemo na Zapadnom Balkanu priličan procenat stanovništva koji ima visok nivo muških hormona kod oba pola.

Dakle, vidimo genetske korene naše specifične autoritarnosti. Mi ne možemo tvrditi da drugi narodi koji imaju drugačiju hormonalnu aktivnost nisu autoritarni, ali možemo tvrditi da je sasvim različita priroda njihove i naše autoritarnosti objašnjiva razlikama u genetskom sastavu stanovništva.

DA LI POSTOJE LOŠI HORMONI?

Iz prethodnih saznanja nam se nameće pitanje — da li čovek nije odgovoran za svoje motive i reakcije ukoliko ima viši nivo muških hormona koji ga čine uvredljivim i agresivnim ili ako ima višak ženskih hormona pa je zato ranjiv i razdražljiv? Ili zato što ima manjak oba polna hormona pa je zato sklon čangrizavom lažnom moralisanju? ...

Da bismo odgovorili na ovo pitanje treba da shvatimo svrhu sposobnosti koje aktiviraju različiti hormoni i ulogu čovekove volje od koje zavisi njihova funkcija.

Svrha različitih hormona jeste da aktiviraju sposobnosti koje će biti odgovor na naše realne potrebe života. Dakle, njihovo postojanje nije loše samo po sebi. Međutim, njihova funkcija može biti dobra ili loša u zavisnosti od toga da li je njihova aktivnost zaista odgovor na realne potrebe života ili možda na naše unutrašnje hirove, čime naravno, realne potrebe života bivaju zapostavljene i samim tim ugrožene. Kada sposobnost postane izvor unutrašnje satisfakcije, ona se pretvara u pokretački motiv ponašanja.

Dokle god ne odrastemo kao ljudi, mi svesno ili nesvesno tražimo satisfakciju u svojim polnim, razvojnim i adaptivnim sposobnostima, pa kako nam tada te sposobnosti ne služe za egzistenciju, već za satisfakciju, logično je da njima ugrožavamo svoju egzistenciju.

ZLOUPOTREBA POLNIH SPOSOBNOSTI

Svaki pol ima oba polna hormona ali u različitoj meri, zato što svaki pol ima svoje mesto pod suncem. Ženski hormoni aktiviraju emotivnost da bi osoba saosećala sa potrebama bliskih osoba (žena sa potrebama

dece i muža). Muški hormoni smanjuju emotivnost da muškarac ne bi bio dekoncentrisan sa svoje apstraktne odgovornosti analize smisla, strategije i pitanja društvene pravde. Zato, kada nešto radi, ženi jeste najvažnije da se lepo oseća, jer to znači da je sve u redu sa onima sa kojima usled svoje bliskosti saoseća. Muškarcu nije najvažnije da se lepo oseća, već da ima predstavu u umu da je to što radi vredno i značajno.

Dakle, te polne razlike imaju svoje mesto jer svakome daju sposobnosti koje su potrebne njegovom mestu pod suncem. Međutim, ukoliko žena počne da traži satisfakciju u osećanjima, onda će joj sama osećanja biti važnija od onih osoba radi kojih ona postaje, pa će zanemariti realne potrebe dece i supruga radi užitka u osećanjima. Traženje satisfakcije u osećanjima predstavlja njihovu zloupotrebu koja se zove sebičnost. Kako je sebična majka sa detetom radi sebe (radi uživanja u osećanju ljubavi prema detetu), a ne radi deteta (zadovoljenja njegovih realnih potreba), biće sklona da dete razmazi, jer neće moći da dozvoli negativna osećanja koja se prirodno javljaju prilikom ukoravanja deteta za njegovu sopstvenu neodraslost (popuštanje hirovima).

Isto tako, ako muškarac počne da traži satisfakciju u predstavi o vrednosti svojih postupaka, sama vrednost će mu biti važnija od ljudi (ljudske zajednice) radi kojih predstava o vrednosti životnog dela postoji, pa će on biti u iskušenju da žrtvuje potrebe ljudi zarad vrednosti koje vidi u svom delu. Traženje satisfakcije u predstavi o vrednosti predstavlja zloupotrebu predstave o vrednosti koja se zove sujeta (ponositost). Primer sujete projektovane na opšti plan vidimo u fenomenu nacionalizma. Kako nacionalista više voli nacionalne vrednosti nego ljudi, biće sklon da žrtvuje ljudi radi njihove nacionalne vrednosti (Srbe radi srpsstva, i sl).

Postoje još neke polne razlike koje su same po sebi dobre, ali se često izopačavaju. Produkt muških hormona: nezavisnost, izopačava se u oholost, autoritet u gordost, sposobnost moći i upravljanja u želju za moći i nasilništvo. Produkt ženskih hormona: zavisnost, izopačava se u autoritarnost (slepa pokornost svakom autoritetu: porodičnom, političkom...), krotost u slabost, itd. U istoj stresnoj situaciji muškarac oseća gnev prema izvoru opasnosti i kreće u napad da sačuva porodicu, dok žena sa decom beži što dalje od opasnosti. Osećanje gneva kod muškarca koje samo po sebi nije loše može da se izopači u gnevljivost (mržnju), a osećanje straha koje takođe kod žene nije loše samo po sebi, može da se izopači u kukavičluk. Mržnja će da provocira nepotrebne sukobe, a kukavičluk da obeshrabiće akcije koje vode rešenju problema.

ZLOUPOTREBA RAZVOJNIH SPOSOBNOSTI

Sposobnosti koje nam se prirodno razvijaju prirodno nam i predstavljaju iskušenje da na njima "parazitiramo" tražeći u njima svoju unutrašnju satisfakciju. Takvo "parazitiranje" se u psihologiji naziva vezivanjem, učvršćivanjem ili "fiksacijom". Ono dovodi do zaostajanja u razvoju naše ličnosti.

"Duševni razvoj deteta odvija se postupno kroz pojedina razdoblja. U svakom novom, uznapredovanom i uslovno rečeno zrelijem razdoblju zaostaju i učvršćuju se (fiksiraju), u manjem ili većem obimu zaostaci, uporišne tačke, prethodnog razdoblja. Koliko će se razvoj zadržavati i učvrstiti na jednoj ravni zavisi od bioloških obeležja ali i iskustva deteta u odnosima sa okolinom. Pod pritiskom loših iskustava i jakih osujećenja, dete doživi snažan strah i strepnju i "okleva" da se izlaže novim, bolnim i osujećujućim iskustvima. Ono se oseća mnogo sigurnije u već zauzetom položaju, "busiji". Kao da mu se "ne ide dalje", "ne raste" i "ne razvija", jer bi ova nova iskustva u odnosima mogla biti neizdrživo bolna. Tu počinju prava vezivanja i učvršćenja nagonske energije u pojedinim fazama razvoja." (Nevenka Tadić, Psihijatrija detinjstva i mладости, str. 69)

Učvršćivanje (fiksacija) je utoliko jače ukoliko je dete više osujećivano u svojim težnjama i potrebama, ali i u slučaju njegovog preteranog zadovoljavanja:

"Preterana zadovoljavanja i preterana osujećenja olakšavaju učvršćivanje jer dete, zahvaljujući preteranoj popustljivosti, nije sposobljeno da izdrži čak ni blaga osujećenja." (Isto, str. 70)

Normalno je da dete bude usmereno ka sebi samom, jer učeći se kako da odgovara na svoje potrebe, priprema se da kasnije, kada za tako nešto postane psihofizički sposobno, odgovori isto tako brižno i na potrebe drugih ljudi. Ukoliko je njegova realna potreba za pažnjom osujećena, ili ukoliko je preterano zadovoljavana, dete biva navedeno da počne da se bavi traženjem satisfakcije u tome da bude u centru pažnje drugih ljudi, što dovodi do fiksacije i zadržavanja na toj fazi razvoja i formiranja egocentričnog karaktera.

Zaustavljanje na oralnoj fazi razvoja, kada je dete po svom rođenju u potpunosti zavisno od majke, može da osobu zadrži celog životnog veka u uverenju da sve postoji da bi služilo njenim potrebama i da formira preterana očekivanja od onoga što drugi pojedinci i zajednica treba da urade za nju, i da je osakati odsustvom svesti o potrebi drugih ljudi i interesovanjem da se na potrebe drugih ljudi odgovori.

Zaustavljanje malog deteta na fazi autonomije, rezultuje nezavisnošću prema autoritetima koja je sama sebi cilj, a koja se zove gordost. Zaustavljanje u periodu izražene imaginacije rezultuje kasnijom sklonošću da se beži od sveta odgovornosti u svet sopstvene maštice i imaginacije.

Kako dete zavisi od roditelja ono ima naivan odnos poverenja prema njemu, pa ga takva fiksacija može učiniti naivnim i kada fizički odraste i tako nedoraslim za susret sa obmanama od strane drugih ljudi.

Timusni hormoni su najaktivniji u periodu dečjeg razvoja, sve do pojavе polnih hormona koji dovode do pojave puberteta i delimične atrofije timusne žlezde. Odrasle osobe koje zbog raka timusne žlezde imaju ne-normalno povišenje timusnih hormona, često dobijaju iskušenje sebične usmerenosti ka sebi samima — egocentričnosti. Pojedine osobe imaju genetski visok nivo timusnih hormona u periodu ranog detinjeg razvoja, pa im je iskušenje da se vežu za fazu detinjeg razvoja i da celog života ostanu nesazreli i detinjasti. Naučnici su o tim timusnim tipovima ljudi još odavno zabeležili:

"Oni ostaju detinjasti u svom karakteru pa su egocentrični, ... traže zaštitu i brigu, i više ili manje su nepodobni za aktivne borbe života." (James Vence May, Mental diseases; a public health problem, p. 216)

"Neki istraživači veruju da timus može da kontroliše u nekoj meri mentalne sklonosti, naime, oni ljudi kod kojih timusna akcija istrajava ostaju detinjasti, egocentrični i prosti u svojim mentalnim procesima i inicijativi, dok oni kod kojih timus prebrzo nestaje, jesu gnevljivi i osvetoljubivi. Dok su mladi, deluju kao da su u prednosti, ali izgleda da nikada ne sazru sasvim." (Morris Fishbein, Illustrated medical and health encyclopedia, vol 7 and 8, p. 2022)

"Iako duševni razvoj može biti odložen... ovi pojedinci su među naj-pametnijim i najinteligentnijim u svojoj zajednici." (James Vence May, Mental diseases; A Public Health Problem, p. 216)

Visoka razumnost i razvijen intelekt ljudi sa viškom timusnih hormona jeste produkt intenzivnijeg razvoja nervnog sistema pod uticajem timusa, ali i kasnijeg početka puberteta. Mozak svoju punu veličinu formira oko 12. godine života, a zatim njegova siva moždana masa počinje da se smanjuje, dok se povećava broj veza između nervnih ćelija. Pre-rana pojava puberteta zato dovodi do nesazrelosti određenih intelektualnih sposobnosti jer polni hormoni svojom prevremenom pojavom izazivaju prevremenu atrofiju timusa. Snažne stresne situacije takođe dovode do atrofije timusa, jer da bi osoba imala psihofizičke snage da se bori protiv stresne situacije, ona mora da ima razvijene polne, a ne detinje sposobnosti.

Ukoliko se seksualna interesovanja pobude kod mlade osobe pre nego što ona uspe da se okrene od sebe same ka drugim ljudima, ego-centričnost će je dovesti u iskušenje samozadovljavanja (masturbacija). A ukoliko se seksualna interesovanja pobude pre nego što je polni hormoni okrenu od sopstvenog pola ka suprotnom polu, ona će imati seksualnu sklonost ka svom istom polu (homoseksualnost).

Pojava puberteta donosi nove vrste iskušenja u razvoju pubescenta.

Kao osoba u intenzivnom psihofizičkom razvoju pubescent mora više da jede nego što je jeo ranije, pa mu hrana postaje veoma ukusna. Da bi se od sebe i svog pola okrenuo ka suprotnom polu, intenzivno se razvijaju njegove genitalne sposobnosti (seksualnost). Izražena čulnost lako može da postane objekat fiksacije i zadržavanja na fazi puberteta. Traženje satisfakcije u zadovoljstvu jedenja ukusne hrane se lako izopćava u proždrljivost, a traženje satisfakcije u seksualnosti u seksualnu opterećenost. Proždrljiva osoba će pokazati spremnost da žrtvuje zdravlje i život radi užitka u hrani, kao što će seksualno opterećena osoba biti nesposobna za bračnu zajednicu i nezainteresovana za potomstvo. Seksualna apstinencijalna kriza se mora zrelo prebroditi u vremenu puberteta i predbračnog života, kroz odupiranje seksualnim impulsima, da ne bi seksualnost postala sama sebi cilj. Umesto da seksualne sposobnosti postanu oruđe izražavanja ljubavi prema bračnom saputniku, bračni saputnik često postaje oruđe zadovoljenja nepobedene seksualne želje.

Seksualno iskustvo (orgazam) izaziva lučenje hormona vazopresina koji memoriše seksualni doživljaj i zaključava seksualna interesovanja za druge osobe osim za izabranog partnera. Utvrđeno je da visok nivo vazopresina u krvi prerijskog vuka jeste uzrok njegove monogamnosti (usmerenosti ka samo jednoj ženki), a nizak nivo kod livadskog vuka jeste uzrok njegovog promiskuiteta. Ukoliko osoba ne odrasta kao ličnost, njena hormonalna aktivnost neće biti odgovor na realne potrebe života, već će biti odgovor na neutoljive unutrašnje hirove, pa će ometati čovekov normalan psihofizički razvoj.

Osamostaljivanje ličnosti i izgradnja identiteta u pubertetu počinje pojavom sumnje prema autoritetima, koja ima za svrhu da navede pubescenta da misli i odlučuje nezavisno, ali ga fiksacija na fazi sumnje zaustavlja da celog života zadrži sumnjičav stav prema svakom autoritetu, kroz sklonost ka teoriji zavere i buntovnosti. Kao što nepobedena telesnost za vreme pubertetske apstinencije onesposobljava pubescenta za kasniju bračnu odluku i zdravu funkciju bračnog odnosa, kao i za brižnost za potomstvo (jer mu je telesni užitak važniji od potreba seksualnog partnera i potomstva), tako ga i nepobedena sumnjičavost i buntovnost onesposobljavaju da kasnije na sebi ponese odgovornost bavljenja društvenim odgovornostima (jer ne može da zrelo trpi nepravdu).

Potreba pubescenta da donese životne odluke kojima će na sebe preuzeti važne i značajne odgovornosti, prirodno ga navode da nađe ono mesto pod suncem na kojem će svojim aktivnostima biti najveći blagoslov društvenoj zajednici. Kroz potrebu za originalnošću on prirodno traži ona mesta u zajednici koja su najmanje "popunjena". Međutim, on se može odreći razvoja svog ličnog identiteta tako što potrebu za vrednošću sopstvenog životnog dela počne da traži i zadovoljava u identifikaciji sa vrednostima društvene zajednice ili vođe, što od njega formira autoritarnu ličnost, sklonu plemenskom načinu razmišljanja i postupanja (sklonu nacionalizmu...).

Psihofizička odraslost organizma zavisi od nasleđa i uslova življenja, dok razvoj naše ličnosti стоји до нас samih. Otuda, iako sam naš organizam nastavlja sa razvojem svojih psihičkih i fizičkih sposobnosti mimo naše zloupotrebe i fiksacije, smisao svih naših sposobnosti biva oskrnavljen ukoliko sposobnosti zloupotrebujemo za funkcije koje im nisu svrha, dok tada naše realne potrebe života bivaju zanemarene i samim tim i naša egzistencija biva ugrožena.

ZLOUPOTREBA ADAPTIVNIH SPOSOBNOSTI

Različiti klimatski uslovi i samim tim različiti uslovi života rezultovali su različitim adaptivnim sposobnostima između različitih ljudskih rasa. Topla klima sa obiljem vegetacije i životinja koja omogućava opstanak čoveku lovcu zahteva kod njega razvijene lovačke i uopšte muške sposobnosti (borben duh, hitrinu, sposobnost brzog trčanja, veću mišićnu masu), koje se mogu izopćiti u grubost i surovost, brzopletost i nepromišljenost, avanturizam koji je sam sebi cilj, itd. Gorštačku klimu tipičnu za planinska područja umerenog pojasa odlikuje toplo leto, a hladna zima, topao dan, a hladna noć. Isti tiroidni hormoni koji gorštačima ubrzavaju metabolizam i zagrevaju organizam u periodima hladnoće, daju energiju i sposobnost čoveku u trenucima fizičke borbe, pa mogu svoju funkciju lako da izopače u izraženu neobuzdanu plahovitost kod osoba koje nisu razvile svoju moć samosavladijanja. Stalno hladna (polarna) klima zahteva adaptaciju za opstanak usporenijim metabolizmom i zato niskim nivoom tiroidnih hormona, jer oskudna vegetacija nudi manju količinu hrane. Hladna polarna klima takođe rezultuje potrebom da se obe roditelja staraju za potomstvo aktivirajući brižnost za porodicu višim nivoom ženskih hormona kod oba pola. Izopačena funkcija viška ženskih hormona se otkriva kroz sebičnost, kukavičluk i autoritarnu poslušnost i prema najnepravednijoj vlasti. Adaptivna potreba za pravljenjem zaliha za periode većeg mraza i nestашice hrane može se izopačiti u posesivnost, škrtost i nepotrebno pravljenje zaliha (skupljanje starih i nepotrebnih stvari). Itd.

ODRASTANJE LIČNOSTI

Kao što smo primetili, psihofizički razvoj čoveka jeste posledica interakcije njegovog nasleđa i sredine, ali razvoj same čovekove ličnosti stoji do samog čoveka — njegovog htenja koje je utemeljeno na razumu, savesti i volji. U vreme ranog razvoja, do početka školskog doba, samo dete nema razvijen razum da bi shvatilo koje su realne potrebe njegovog života, pa kroz poslušnost autoritetu roditelja ono razvija svoju moć volje da vlada sobom i da se odupire svojim hirovima. Ukoliko dete ne razvije moć volje da vlada sobom kroz poslušnost autoritetu roditelja, ono neće kasnije imati moć volje da bude poslušno ni autoritetu sopstvenog razuma, kada se kroz školsko doba njegov razum bude formirao. Roditelj može (što je pogrešno) razvijati poslušnost deteta manipulišući njegovim hirovima (nagrada — kazna), umesto razvojem njegove ličnosti kroz odupiranje hirovima. U tom slučaju će kod deteta formirati autoritarnu ličnost, koja će, kao i fizički odrasla osoba, biti zavisna od autoriteta (ideološkog, crkvenog, državnog) koji manipuliše njenim slabostima onako kako je to radio sa njom roditelj.

Za vreme školskog doba nastupa latentna faza, kada postaje teško razviti detinju volju zato što je sada detetu lako da bude licemer, sve do iskušenja puberteta. Ali zato ta ista latentna faza stišane polnosti omogućava detetu da razvije pravilnu funkciju svog razuma. Dok je ranije dete gradilo slepu poslušnost autoritetu roditelja, sada počinje samo da razume potrebe života i svrhovite odgovore na potrebe života. Ukoliko dete ne razvije zdravorazumno razmišljanje u periodu do pojave puberteta, neće biti sposobno da se u pubertetu, osim uz izuzetan napor razuma, sačuva od sopstvenih iracionalnih motiva, jer neće shvatiti njihovu iracionalnost da bi im se oduprlo.

Razvoj ličnosti u pubertetu zahteva volju razvijenu u predškolskom dobu, razum razvijen u školskom dobu i samostalnost odlučivanja koja se razvija tokom samog puberteta. Odluke koje predstavljaju izraz životnog opredeljenja završavaju adolescentski razvoj. Prirodni faktori psihofizičkog razvoja ih omogućavaju oko 21. godine života.

U odrastanju ličnosti, čoveka ometa sklonost njegove prirode da ne-zadovoljstvo svog duha utoli zloupotrebom umnih predstava i čulnih i emotivnih doživljaja, koje mu pružaju njegove sposobnosti. Bez zadovoljenja čovekovih duhovnih potreba nije moguće ukloniti nezadovoljstvo duha koje dovodi do fiksacije na određenoj fazi razvoja ličnosti, ili do zloupotrebe adaptivnih, ili bilo kojih drugih njegovih sposobnosti, jer se čovek kao davlenik za slamčicu hvata za one užitke koji mu stoje na raspolaganju (bilo iz njegove prirode, bilo iz okruženja).

Zato nikakva promena hormonalne aktivnosti ne bi mogla da nadomesti odrastanje, već bi samo promenila objekat zloupotrebe i vrstu čovekovog izopačenja.

Kao što ćemo videti u sledećem poglavljju, svaki antropološki tip ljudi treba sam da odluči da pobedi svoja specifična iskušenja i da odraste. Ne postoji nijedna rasa ljudi koja po prirodi jeste zrela, već svako treba da svojim dragovoljnim izborom sam odraste, dajući svojim sposobnostima viši smisao od pukog izvora satisfakcije, smisao odgovora na realne potrebe života.

Čovek nije stvoren samo da opstane, već da ispunji smisao svog postojanja i zato njegove sposobnosti nisu samo egzistencijalne, već daleko prevazilaze potrebe egzistencije. Čovek je stvoren da voli, i ako ga pokreće prava nesebična ljubav, on će biti sklon da iz ljubavi žrtvuje svoj život za potrebe drugih ljudi, jer mu je važniji smisao života od puke egzistencije.

Do čoveka stoji koji će smisao života da izabere, pa i ako izabralo smisao života, da u neodraslosti svoje ličnosti zloupotrebljava svoje razvojne, adaptivne i polne sposobnosti, on i tada pokazuje sklonost da ugrozi egzistenciju radi užitka. Smisao života je čoveku uvek važniji od samog opstanka života, bilo da je izabrani smisao života dobar, bilo da je loš. Na primer, škrta osoba će zanemariti zdravlje radi škrtarenja, kao što će osoba neumerena u jelu i piću da naruši zdravlje radi svog užitka, kao što će i gorda osoba biti u stanju da žrtvuje svoj život zbog osvete svog povređenog Ega. Da je čovek zaista nastao mehanizmima prirodne selekcije i evolucije, egzistencija bi mu bila važnija od smisla života, pa mu ne bi palo na pamet da ugrozi život radi, na primer, užitka u duvanu, kao što zavisnik od duvana, bolestan od raka, radije odlučuje da živi kratko sa svojim smislom — konzumiranjem duvana, nego da živi 100 godina, a bez smisla — bez užitka u kojem je ogrezao.

GENETSKO POREKLO I KARAKTEROLOGIJA ANTROPOLOŠKIH TIPOVA ZAPADNOG BALKANA

Da bismo razumeli razlike između različitih vrsta autoritarnosti, dublje razumeli posebnost balkanske autoritarnosti u odnosu na centralno-evropsku i zapadnu autoritarnost, potrebno je da upoznamo psihofizičke posebnosti i iskušenja različitih antropoloških tipova na zapadnom Balkanu.

NORDIJSKI ANTROPOLOŠKI TIP

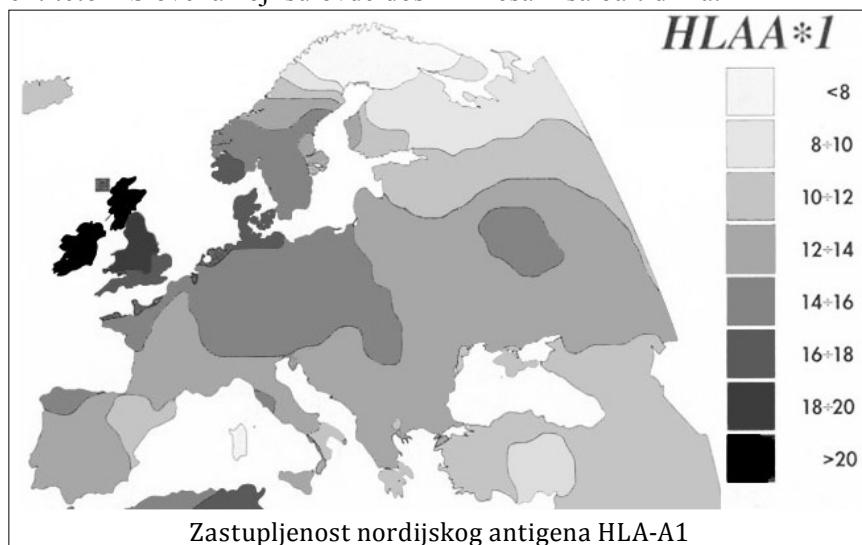
Izgled nordijskog antropološkog tipa prepoznajemo po sledećem opisu:

“Stas visok i vitak. Ramena snažna i široka, noge dugačke. Lobanja dugačka, sa strane spljoštena, potiljak izbočen. Lice duguljasto, crte oštре, vilice izrazite. Usta su uska i „tvrdо“ formirana, uvo maleno. Čelo je usko, ravno i natrag zavraćeno; obrve ravne. Nos uzak i istaknut, u korenu visok. Oči svetle, plave ili sive, srednje veličine. Koža tanka i bleda, sa providnim venama. Kosa plava ili crvenasta, tanka, glatka i mekana.” (V. Dvorniković, K.J. 174)

Nordjika

Nordidi su u više navrata naseljavali Balkan, često mešani sa alpidima centralne Evrope pod entitetom Kelta i Ilira, zatim i u kombinaciji sa atlantskim mediterancima pod entitetom Germana, i na kraju pod entitetom Slovena koji su ovde došli izmešani sa baltidima.

Nordide odlikuje izražena aktivnost timusnih hormona, pa samim tim i iskušenje zadržavanja na asekualnim fazama razvoja, prvo na fazi odojčeta (oralna faza po Frojdu ili asocijalna po Ruti Nelson), a zatim na fazi razvoja deteta u školskom dobu (latentna faza po Frojdu što se tiče seksualnosti ili faza socijalnog istraživanja po Ruti Nelson).

Tipičan predstavnik nordijskog antropološkog tipa

Iz toga sledi da se te razvojne sposobnosti, ukoliko osoba ne odraste kao ličnost, mogu manifestovati u svom izopačenju kao tipične psihološke odlike nordida. Zadržavanje na oralnoj fazi rezultuje egocentričnim uverenjem da svi drugi postoje da bi ugadali željama te osobe. Ta-kva osoba, ako ne odraste, ceo život živi samo za sebe, ne prepoznujući potrebe drugih ljudi. Zadržavanje uma na fazi školskog doba rezultuje radoznalošću koja je sama sebi cilj tj. "filozofiranjem". Zadržavanje na fazi razvoja govora osobu čini brbljivom.

Naivno poverenje u druge ljude, koje je normalno kod dece u toj fazi razvoja, čini je "glupom" u očima drugih ljudi, uprkos tome što je ona inteligentnija i razumnija u odnosu na druge ljude. Iako je njen razum nezavisan, njena volja je nerazvijena, pa lako potпадa pod spoljni uticaj kada treba da donosi odluke. Zbog slabe volje ona je gotovo nesposobna da sama donosi odluke i da se drži principa. No, slaba volja ne rezultuje neobuzdanim postupcima, jer su i sama iskušenja nordida tipična za fazu razvoja deteta u školskom dobu, koja se naziva latentna faza zato što su tada polna iskušenja stišana na minimum.

Pre pojave polnih hormona osoba je još uvek okrenuta ka svom sopstvenom polu. Pubertetska nesazrelost zbog zadržavanja na prethodnoj latentnoj fazi razvoja rezultuje sklonosću osobe da na seksualnom planu bude okrenuta ka sebi samoj (samozadovoljavanju) ili ka istom polu (homoseksualnosti).

Polovinom XX veka dr Aleksandar Kostić upozorava na iskušenje hipertimusnih ljudi, koje će uskoro snaći nordijske narode kao iskušenje njihove seksualne perverznosti:

"Hipertimusni tip je delo preteranog rada timusne (grudne) žlezde. Njegova osnovna crta je nepouzdani, polno neizgrađeni kolebljići izgled lica i celog tela. Jedinka dugo zadržava detinji, nesazreli izgled. Nadražljivost i labilnost u neurovegetativnom sistemu u skladu je sa slabom mišićnom snagom, sa slabom voljom i s nepostojanjem afektivnošću.

Kod ovog tipa kao da polnost nema dovoljno telesnog oslonca: kao što je telesni sastav zadržao svoj detinji izgled, tako i polnost teško i sporo nalazi svoj zreli oblik.

Ta duga polna neodredljivost pretstavlja povoljnu okolnost za razvijanje polnih i moralnih perverzija. Zato pubescenti ovoga tipa treba da budu stalno pod budnim pedagoškim nadzorom." (Aleksandar Kostić, Polno saznanje III, str. 90, Beograd, 1953)

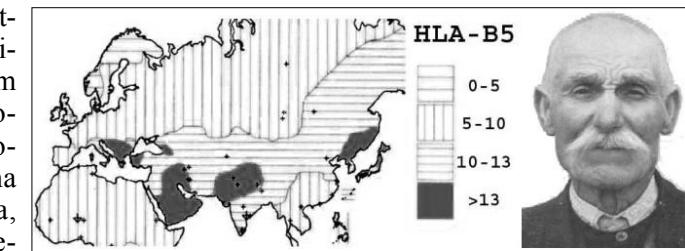
Zbog egocentričnosti, odnos nordida sa drugim osobama jeste lišen načela i prijateljske vernosti, pa su njegova prijateljstva privremena (trenutna) i egocentrična. Umesto socijalnog odnosa, on pokazuje sposobnost odnosa samo sa jednom osobom (onom koja mu u tom trenutku posvećuje svu pažnju) a ne sa grupom ljudi. Odsustvo socijalnog momenta se vidi i u njihovom odevanju, jer su skloni da odeću izabiraju bez svesti o tome kako ona deluje na druge, već samo na osnovu ličnog sviđanja, tako da ona često deluje neprilično šareno, u skladu sa njihovom dečjom naravi.

Odbrambeni mehanizmi velikog Ega su kod nordida adekvatni detetu školskog doba, pa nordide odlikuje sklonost ka šali i neozbiljnosti (osmehom dete pokazuje da nije krivo što je kao dete nesposobno da bude odgovorno). Nesazrellost i zadržavanje razvoja njihove ličnosti na nivou deteta rezultuje i egocentričnim očekivanjima, koja više nije moguće zadovoljiti, ne samo zato što nema ko da ih zadovolji, već zato što su sama egocentrična očekivanja po svojoj prirodi neutoljiva. Rezultat nezadovoljenosti jeste konstantna nota depresije koju često možemo prepoznati kod mnogih predstavnika nordijskog antropološkog tipa. Oslobađanje od sebične egocentričnosti, kao i dečje neozbiljnosti i samosažaljenja, predstavljaju neophodne faze razvoja njihove ličnosti.

Nordijska prirodna razumnost svakako izaziva divljenje, ali je ne možemo ceniti jer nije plod čovekovog htenja i izbora, već njegove prirode. Ali možemo ceniti nordida ako svojim sposobnostima prida viši smisao, ako se od sebe samog okrene ka potrebama drugih ljudi, i ako istraže u načelu ispravnog življenja mimo svih pritisaka sredine koji ga teraju da ide protiv sopstvene savesti i da žrtvuje načela poštovanja zarad lične ugodnosti.

DINARSKI ANTROPOLOŠKI TIP

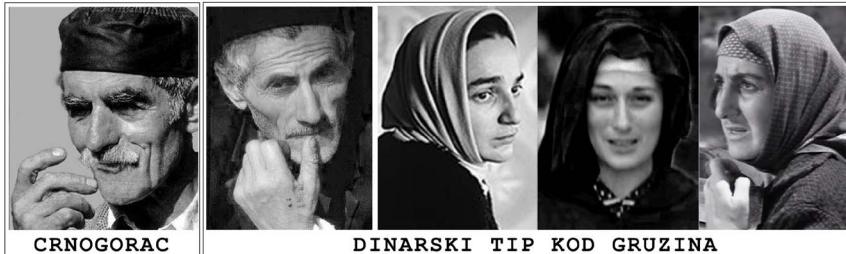
Dinarski tip prepoznajemo po visokom i mršavom stasu, tankim usnama, dugim i tankim udovima, istaknutom profilu, velikom nosu i istaknutim obrvama, maljavosti i kosmatosti, živom pogledu i užurbanom hodu blago pognutom napred. Drevna prapostojbina dinarca je Egipat, pa su ga u "sitnijem" mediteranizovanom odliku prepoznali antropolozi u skeletima donjeg Egipta, posebno iz vremena IX dinastije.

Danas je pak dinarski antropološki tip najzastupljeniji na planinskim područjima umerenog pojasa: na zapadnom Balkanu, kod Gruzina na Kavkazu, na području Tibeta, ali takođe i na području Iraka, Saudijske Arabije, itd. Viškom tireoidnih hormona je adaptiran na temperaturne ekstreme gorštačke klime, koju odlikuje hladna noć i topao dan, hladna zima a toplo leto. Tireoidni hormoni ubrzavaju metabolizam pa dovode do zagrevanja tela, ali daju i nestrpljivost i afektivnost koja je potrebna za borbu, pa je dinarski tip sklon da neobuzданo plane i da na sitne nepravde reaguje vrlo snažnim negativnim osećanjima. Za osobe koje odlikuje viši nivo tireoidnih hormona, dr Aleksandar Kostić piše:

"Donji deo tela je srazmerno razvijeniji nego gornji. Kosa je bogata, često talasasta i njena granica na čelu je nisko postavljena. Trepavice i obrve su jako razvijene. Oko je krupno, dok je pogled živ i izrazit, zubi vrlo lepi, a usne tanane. Polne oznake na licu su dobro razvijene, ali je kod devojke ovog tipa, pored gustih obrva razvijena dlakavost i na obrazima i usnicama. Kod oba pola je u ovome tipu dlakavost razvijena na udovima. ... Osobe ovoga tipa reaguju vrlo živo i brzo, nekad eksplozivno, ali se, zato, brzo istroše. Pokreti su brzopleti, a postupci plahi. Mašta je razvijena, inventivnost i pronicljivost primerne, volja jaka, altruistička naklonost duše izražena, tip inteligencije je sintetički." (Aleksandar Kostić, Polno saznanje III)

Višak muških hormona kod dinarca odlikuje oba pola pa daje ženi muškobanjast izgled. Izraženi muški atributi kod dinarca se već manifestuju u fazi autonomije (koja počinje da se ispoljava između godinu i po dana i dve godine), kada dete odbija pomoći majke i želi da po svaku cenu pokaže svoju samostalnost.

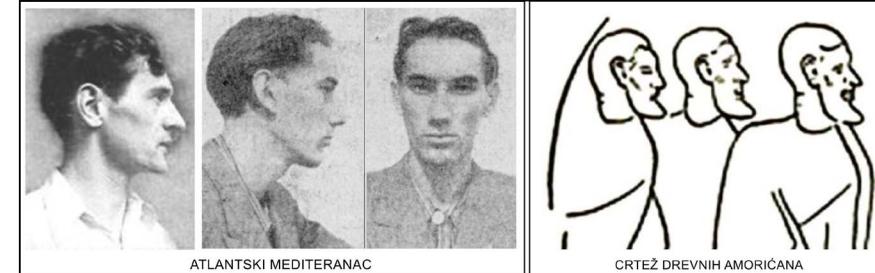
Izražena autonomija formira izražen autoritet sopstvene ličnosti koji se lako izopačava u gordost, oholu nezavisnost prema svakom drugom autoritetu. Zbog izražene autonomije, dinarac ima sklonost da, u vreme pubertetske faze razvoja identiteta, druge identitete shvata kao atak na svoj sopstveni identitet, i ako ne nauči da krotko i ponizno trpi nepravdu, njegovo bavljenje društvenim pitanjima će ostati infantilno zbog gorde preosetljivosti i uvredljivosti koja će ga navoditi na sukobe sa svima, a posebno onima koji se na bilo koji način uzdižu iznad njega samog. Uspeh drugoga, posebno nekog iznad sebe, on ne može da podnese, jer ima osećaj da su njime sve njegove sopstvene vrednosti obezvredene. Takav karakter ga čini individualistom koji je sklon sukobu sa svima drugima. Većina karakteroloških problema zapadnog Balkana se može objasniti iskušenjima dinarskog tipa, najpre njegovom nepobeđenom gordošću:

“Aljkavost, površnost i nedostatak radne savesti, da i ne govorimo o vrlo rudimentiranom osećanju dužnosti, bitni su sastojci u etosu jugoslovenskog rada. ... Napeta budna osjetljivost, težnja da se ogradi jednom naročitom atmosferom respektovanja postaje bitnom karakteristikom tog plemenskog čoveka. ... Neobuzdana, primitivna subjektivnost, uobražena osjetljivost, surevnjivost, nepoverenje, mržnja, zavist, nedisciplinovanost, neobjektivnost i nepravičnost. ... Preterana lična osjetljivost, sujet, primitivno i grubo ispoljavanje zavidljivosti, bolesni i samoživi egocentrizam, to su osnovne karakterne crte koje u toj sredini koče stvaranje svakog višeg društvenog reda i potom moralnog i materijalnog prosperiteta.” (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, 1939)

Gord karakter, spremnost na samopožrtvovanu borbu za svoje ciljeve i ideale, čine dinarca nesebičnim herojem, stradalnikom za druge, ali tu njegovu sklonost ne možemo da cenimo jer nije plod njegovog voljnog htenja i izbora, već najčešće neobuzdanosti njegovog gordog i povređenog Ega. Kod dinarca možemo ceniti njegovo htenje da oprosti uvredu, da krotko trpi poniženje i nepravdu nad sobom, jer mu je za takvu reakciju zaista potrebno htenje u odrastanju ličnosti, kojim on postaje zreo da se bavi društvenim pitanjima bez gneva i bez pristrasnosti.

ATLANTSKO MEDITERANSKI ANTROPOLOŠKI TIP

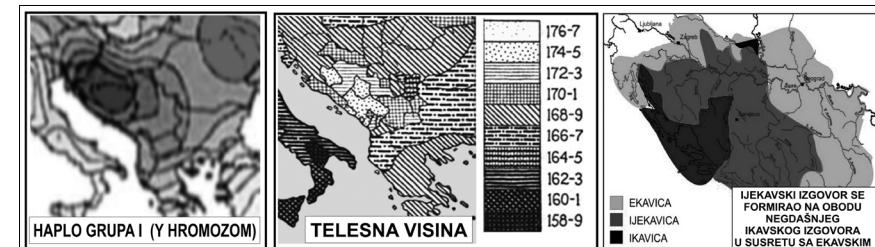
Atlantsko mediteranski tip je najviše zastupljen tamo gde je stanovništvo najviše telesne visine (kod nas u Hercegovini i zapadnoj Crnoj Gori), a vodi poreklo od visokih starosedelaca Male Azije i Palestine - Heteja i Amoreja.

U severozapadnoj Evropi je taj antropološki tip nordizovan, a vodi poreklo od drevnih nosilaca Megalitske kulture. Na području Moldavije i Rumunije je pomešan sa jedinstvenim “proto-tračkim” antropološkim tipom i preko njega je zastupljen u populaciji Vlaha istočne Srbije.

Na zapadnom Balkanu atlantski mediteranac je dinarizovan, pa ga prepoznajemo kao dinarca koga odlikuje ne samo visok i mršav, već visok i krupan stas. Zatim, na njemu vidimo više ili manje izražene elemente akromegalije, koji su posledica viška hormona rasta, a takođe i izraženu sklonost ka gubitku kose (ćelavosti). Za izgled ženskih osoba, koje imaju višak hormona rasta, dr Aleksandar Kostić piše:

“Ovakva telesna evolucija daje ženskom polu vrlo neprijatan muškobanjamst izgled. Ali zato devojke ovog tipa pokazuju uspeh kao sportistkinje.” (Aleksandar Kostić, Polno saznanje III)

ATLANTSKE MEDITERANCE ODLIKUJE HAPLO GRUPA I, IZRAŽENA VISINA I IKAVICA U GOVORU

Atlantske mediterance, zbog viška hormona rasta odlikuje ne samo veća telesna visina, krupne i jake kosti već i izražena dugovečnost, kao i skup posebnih mentalnih sposobnosti i iskušenja.

I atlantskog mediteranca, kao i dinarca, odlikuje višak muških hormona kod oba pola, ali za razliku od dinarca koji je veoma emotivan, i zbog tireoidnih hormona (koji zahtevaju trenutnu akciju) slabo sposobljen da planira sutrašnje akcije, atlantski mediteranac, zahvaljujući hormonu rasta, ima izraženu sposobnost planiranja, strategije, moći i upravljanja. Među atlantskim mediterancima je najveći procenat fakultetski obrazovanih i istinski sposobnih ljudi.

Sposobnost moći se često, kada je individua neodrasla, izopačava i postaje sama sebi cilj kroz želju za moć. Zato su ti ljudi skloni visokim političkim pozicijama, ali i fizičkom nasilju. I Hrvati u Zagrebu i Srbi u Beogradu se žale da su im Hercegovci, bez obzira koje nacionalnosti, zauzeli skoro sve vodeće položaje u društvu. No, kod žena, želja za moć se često manifestuje na suptilnije načine, kroz želju za znanjem (često raznih tračeva), kroz bavljenje magijom ili parapsihologijom kojim takođe udovoljavaju svojoj želji za moć.

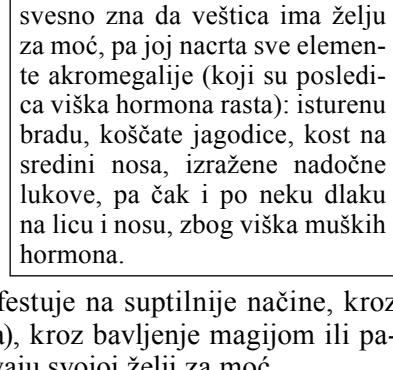
Viši nivo hormona rasta blokira emotivnost, jer bi emotivnost omela osobu u apstraktnoj inteligenciji i strategiji, pa osobe koje dozvole da njima vlada želja za moć zato često jesu lišene osećanja i saosećanja.

Želja za moć, ako se ne obuzda i ne stavi u funkciju višeg smisla, može čoveka da pretvori u megalomana, a to je psihopatološko stanje osobe koju odlikuje manija veličine, bogatstva, genijalnosti i svemoći. Pritajeno ili u nekom stepenu otvoreno, megaloman teži da sebe vidi ili prikaže kao "gospodara sveta", koji je iznad svih u pogledu određenih dimenzija ili po svim kriterijumima.

Za razliku od dinarca, koji u poniženju nepravdom deluje uvredeno i jadno, atlantski mediteranac je rođeni optimista, pobednik koji sebi ne može da dozvoli poraz. Jedino mu radikalno teške nesreće, neuspesi i porazi, pružaju priliku da postane svestan iracionalnog porekla svoje motivacije. Tada, ako hoće da odraste, može da odbaci svoje megalomanske ciljeve i da svoj životni smisao i sreću izrazi najpre u ispunjavanju svakodnevnih i najjednostavnijih životnih odgovornosti.

Kada neko crta vešticu, on podsvesno zna da veštica ima želju za moć, pa joj nacrtava sve elemente akromegalije (koji su posledica viška hormona rasta): isturenu bradu, koščate jagodice, kost na sredini nosa, izražene nadočne lukove, pa čak i po neku dlaku na licu i nosu, zbog viška muških hormona.

ZAPADNO MEDITERANSKI ANTROPOLOŠKI TIP

Naš čuveni Antropolog Božo Škerlj piše o mediterancima:

"Vrlo raširena, po južnoj Evropi i sredozemnim ostrvima je sredozemna podrasa ili mediteranidi. Sigurno su u bližem srodstvu sa orientalidima, samo da su sitniji; važe za jedan od najlepših "tipova" čovečanstva. Njihov rast nije veliki (približni 164 cm), no proporcije su jako "pravilne", trup nije predugačak (što je često kod manjeg rasta), noge i ruke su vitke. ... Nos je uzak i ravan ili meko konveksan, glava je izdužena. Rašireni su posebno u Španiji i delimično u južnoj Francuskoj, u južnoj polovini Italije i Grčke. Okružuju svo Sredozemno more, a u severnoj Africi, nalazimo njihov orientalni tip. Kod nas ih nalazimo u srednjoj i južnoj Dalmaciji i na dalmatinskim ostrvima." (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 68-69)

Za razliku od dinarca koji je gord i nezavisan od drugih, i kome je zato neprijatno da sluša pohvale o sebi, mediteranac je ponosan i hvališav. Zato ima potrebu za korzoima, na kojima pozira kroz "nameštenu" lica, koja često izgledaju kao kod lutaka, što izražava njegovo najveće iskušenje — sujetu. Potreba da zadobije tude odobravanje zapadnom mediterancu je važnija od svega. Zato on nema svoje lično mišljenje, već mišljenje većine.

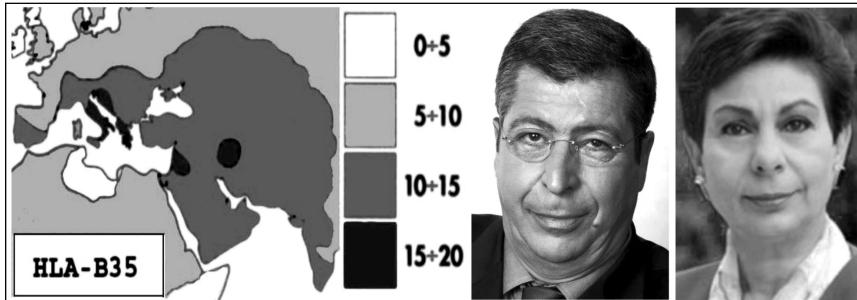
Ukoliko potrebu za odobravanjem i šarmiranjem drugih osoba ne pobedi, neće biti sposoban niti za pravo prijateljstvo (koje zbog laskanja i odobravanja tudi slabosti nije iskreno), niti će biti sposoban za odgovornosti od društvenog značaja (jer ne može da podnese sukob sa neispravnim mišljenjem većine). Ropstvo mišljenju većine postaje temelj plemenske svesti i plemenskog načina razmišljanja.

"Mediteranac svojom pojavom, pozom i mimikom hoće pre svega da se lično ispolji, da se pokaže i da se dopadne." (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 187)

"Ima veliku radost u govornoj reči, u lepim i živahnim pokretima. Teži da nađe gipkost i veštinu naročito vrednu interesa i hvale. Mediteranac je elokventan, često vešt govornik, ne retko on je (bar za nordijskog posmatrača) pričljiv i nekako površan." (Hans Ginter, The Racial Elements of European History, p. 56)

ISTOČNO MEDITERANSKI ANTROPOLOŠKI TIP

Istočni mediteranci odgovaraju Pelazgima, koji su u istoriji zabeleženi kao prastanovnici Grčke i Balkana, po Herodotu porekлом из Египта. Jedna njihova grana su i drevni Filisteji, a druga drevni Etrurci.

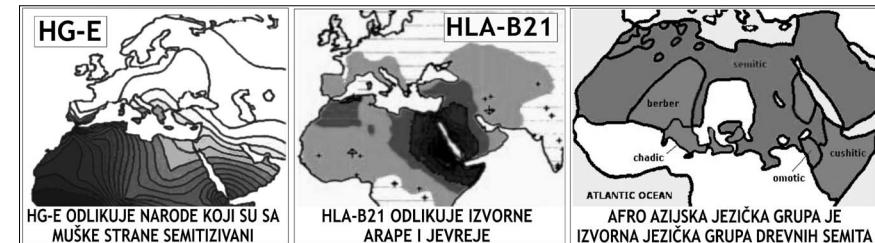
Po genetičkim markerima, istočni mediteranci su najzastupljeniji antropološki tip i kod Palestinaca i kod današnjih Jevreja. Veoma su zastupljeni kod Grka, na području centralne Italije i svugde po Mediteranu. Na području Srbije bez Vojvodine, ima ih par procenata više od dinarskog tipa. Osim nešto sitnijeg rasta i izduženog duguljastog lica teško se mogu jasno definisati po izgledu, jer su živeći u stalnom kontaktu i mešanju sa različitim antropološkim tipovima poprimili elemente izgleda svih onih sa kojima su se više hiljada godina mešali, možda najviše sa semitima, dinarcima i zapadnim mediterancima.

Ali njihove karakterološke posebnosti jesu lako prepoznatljive, jer ih odlikuje iskušenje zaostajanja u razvoju ličnosti slično nordidima, ali na nižem stepenu razvoja. Za razliku od nordida koji imaju iskušenje da zaostanu u fazi razvoja deteta školskog doba, kada ono razvija razum, istočni mediteranci imaju iskušenje da zaostanu u razvoju deteta predškolskog doba (između četvrte i sedme godine), kada ono razvija moć imaginacije. Odbrambeni mehanizmi ličnosti su takođe karakteristični za to doba, veseo duh lažnog optimizma ili depresivno kukanje nad sobom (samosažaljenje). Samosažaljenje nad sobom predstavlja mehanizam odričanja od odgovornosti za sopstveno stanje, jer se osoba predstavlja kao kakvo dete, jadno i nemoćno da na sebi ponese svoju životnu odgovornost, pa je zato prepušta drugima. Poruka koju čovek svojim kukanjem odaje glasi: "Ja sam jadan, a prema tome ne mogu da budem ni kriv za svoje nesrećno stanje!" Depresivan duh naše narodne muzike upravo vodi poreklo od ovog antropološkog tipa. Čak i ako je melodija vesela, reči pesme su depresivne: "Nije što ja patim što si me ti ostavila, već što mi plače majka", "Nesrećnik sam od rođenja", itd. Gotovo da nema naše narodne pesme koja izražava zahvalnost i radost

srca nepomućenog depresijom. Infantilnost deteta se otkriva u izraženoj sklonosti tog tipa ka kultu majke (i kultu Device Marije). To je odnos koji bi trebalo da bude prevaziđen sa odlaskom u pubertet. Kao što dete prima usluge od strane roditelja prirodno, smatrajući da je roditelj dužan da mu ugada, tako i fizički odrasli predstavnici ovog tipa smatraju da su drugi dužni da im ugadaju. Otuda nezahvalnost i sklonost depresiji jesu dva prepoznatljiva iskušenja ovog antropološkog tipa.

SEMITSKI (ARMENOIDNO-ORIJENTALNI) ANTROPOLOŠKI TIP

Izvorni nosioci afro-azijske jezičke grupe — semiti — jesu Arapi, Jevreji, Feničani i drugi narodi koje objedinjuju zajednički genetički markeri (HG-E, HLA-A24, HLA-B21), koji tako ukazuju na njihov nekada jedinstveni antropološki tip.

U čistom izvornom obliku semite bismo prepoznali po "orlovskom" nosu i izraženim nozdrvama, debelim i mesnatim usnama, zagasitoj boji kože, izraženoj maljavosti, jakim obrvama, kovrdžavoj kosi, izbuljenim crnim očima, zaobljenim (bademastim) korenima noktiju i karakterističnom guturalnom (grlenom) govoru. Prirodne sposobnosti koje odlikuju semite (trgovina, zanatstvo) su takve da su stalno upućeni na pripadnike drugih antropoloških tipova, pa su se sa njima u međuvremenu veoma genetski izmešali. Semiti se dele na orijentalide i armenoide, u zavisnosti od toga sa kojim populacijama su izmešani. Danas su zastupljeni na celom Mediteranu, od Španije, južne Italije, Grčke, preko Male Azije do Bliskog istoka.

"Armenoidi se uglavnom javljaju u krajevima muslimanskog uticaja. Orijentalidi su vezani za pojavu Jevreja. Armenoidi (jermenska rasa) odlikuju se srednjim ili niskim rastom, tamnom kompleksijom, srednje uskim licem, jako istaknutim orlovske nosom koji je pri dnu mesnat i širi." (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 35)

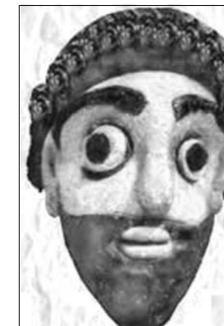
Na području Srbije, semiti su najzastupljeniji jugoistočno od Kruševca. Na osnovu analize Y hromozoma znamo da gotovo svaki drugi stanovnik Prištine (45,6%), svaki peti Beogradanin (20,35%), i svaki dvadeseti Zagrepčanin ima sa svoje muške strane semitsko poreklo tj.

haplo grupu E. Po svemu sudeći, ta grana semita vodi poreklo od semita feničanskog porekla, koji su, izmešavši se sa drevnim Grcima (mediterrancima), formirali entitet savremenih Grka, prepoznatljiv po mnogim semitskim elementima (izraženoj čulnosti, orijentalnoj skali u muzici, formalističkoj religioznosti, itd). Jedna bratska genetska grana semita zastupljena je na području od Irana do Indije, u drevno vreme pod entitetom Elamacu, a danas u velikoj meri pod entitetom Dravida, i u određenoj mešavini sa nordidima i žutom rasom je zastupljena i kod Roma.

Semite odlikuje izražena funkcija polnih hormona (muških kod muškog pola i ženskih kod ženskog) sa izraženom manifestacijom sposobnosti koje oni aktiviraju u pubertetu, koji kod njih počinje ranije nego kod ostalih populacija. Mutiranje glasa, zatamnjenje kože, maljavost i jak telesan miris jesu atributi puberteta koji su kod semita prenaglašeni i često zadržani tokom celog života. Izražena senzitivnost i uživanje u ukusu hrane ima za svrhu da navede pubescenta da jede više nego ikada ranije, jer je u fazi intenzivnog razvoja. Seksualnost ima za svrhu da ga od sebe samog i od istog pola okrene ka suprotnom, komplementarnom polu. Sumnja prema autoritetima ima za cilj da ga navede na samostalno odlučivanje i na taj način formiranje sopstvenog identiteta ličnosti. I sklonost ka donošenju odluka i zaveta, kroz htjenje da se sve druge želje žrtvuju zarad izabranog smisla života, to su sve odlike razvojne faze puberteta, koje semite odlikuju u veoma izraženoj meri.

Ali usled neodraslosti, one trpe svoje izopačenje. Ako se seksualna želja ne pobedi u periodu pubertetske apstinencijalne krize, onda će bračni partner biti oruđe zadovoljavanja sopstvenih strasti, umesto da seksualnost kao sposobnost bude oruđe izražavanja ljubavi prema partneru. Tako će nesazrelost seksualne funkcije onesposobiti čoveka za zdravu bračnu zajednicu. Ako užitak u hrani postane izvor unutrašnje satisfakcije, osoba će postati neumerena u ishrani i proždrljiva. Telesnost može čoveka da optereti potrebom da u svemu pokušava da učari neku dobit. Semitska praktična inteligencija, koja se u vreme adolescenčije otkriva kao izražena snalažljivost, lako može da se izopači u lukavstvo i pokvarenost; pa kod semite prepoznajemo sklonost da se prihvata uglavnom onih poslova koji mu obezbeduju zaradu na brz, lak i zato neproduktivan (društveno nekoristan) način, kroz bavljenje trgovinom, bankarstvom, ili čak prosjačenjem. Zato semiti teže da žive uglavnom kao gradsko stanovništvo, jer su upućeni na druge ljude.

Za razliku od nordida koji se sa drugima druže samo radi sebe (da se ne bi osećali usamljeno) i bez ikakve prijateljske vernosti, semiti su sposobni na samopožrtvovanje prijateljstvo koje odlikuje vernost i spremnost na žrtvu za drugoga. Oni su druželjubivi ljudi sa izraženom empatijom, ali, svojstveno zadržavanju na adolescentskoj fazi razvoja,

Drevni crtež
Feničana

Karikatura
Branislava Nušića

Antisemitska nacistička
karikatura Jevrejina

oni pokazuju druželjubivost samo prema svojima, prema pripadnicima svoje porodice, klana, religije, sekte, organizacije, i sl. Prema ostalima grade odnos samo kao prema objektima iskorišćavanja ili kao prema izvoru opasnosti. Oni teško mogu u namerama nekoga, ko ne pripada njihovoj zajednici, da vide išta drugo do zastupnika zavere, koja je zapravo temelj njihovih sopstvenih odnosa prema pripadnicima druge porodice, klana, religije, itd. Gledajući kroz sebe i sopstvene koristoljubive principe, njima su neshvatljivi principi najvišeg razvoja čovekove ličnosti – ljubav prema čovečanstvu. Sumnja prema autoritetima, koja se prirodno javlja u pubertetu sa svrhom da čoveka navede na samostalno razmišljanje i odlučivanje, često kod semita ne uspeva da pokrene njihov razum kao odgovor na pitanja koje postavlja sumnja.

Kako je razvoj njihovog razuma zanemaren prernim pubertetom i usmerenjem na seksualna interesovanja, analitička upotreba razuma često biva preskočena, dok sama sumnja ostaje kao izvor neprestanog sumnjičenja, buntovnosti i teorije zavere. Iako su prirodno veoma snalažljivi, semiti, zbog svoje izražene adolescentske sklonosti ka odlučivanju, ne misle mnogo logično, već "crno - belo". Umesto da razum prethodi donošenju odluke, snažno htjenje da se donose odluke prethodi upotrebi razuma, koji se uglavnom koristi naknadno, sa ciljem da opravdaju već donete odluke. Spremnost da se olako i učestalo donose radikalne odluke koje ne poznaju sredinu i umerenost čini semite prepoznatljivim po njihovoj isključivosti. Ako u vreme razvoja identiteta ne nauče da krotko trpe nepravdu, njihove životne odluke mogu lako biti utemeljene na fanatičnoj mržnji i osveti. A ako nisu pobedili telesnost, onda mogu biti utemeljene na hedonizmu kao smislu života. Spremnost adolescenata da fanatično stradaju za određenu ideju jeste dobro poznata, pa je možemo prepoznati kao odliku mnogih semita, posebno arapskog porekla.

Nečista savest zbog zloupotrebe čulnih doživljaja često navodi semite na gađenje prema čulnim doživljajima i na radikalne asketske odluke. Kada neko zloupotrebjava seksualne doživljaje tražeći u njima satisfakciju najdubljih čežnji duše, on nije u stanju da shvati pravilnu funkciju seksualnosti – da ona ima za svrhu izražavanje ljubavi. Kako kroz svoje iskvarene motive teško može da shvati viši smisao čulnih doživljaja, on formira uverenje da su oni sami po sebi loši, a ne njihova pogrešna funkcija. Ugušujući ispoljavanje svojih nepobeđenih strasti, on ne rešava svoj problem neodrastanja. Kada sretne drugu osobu koja izražava one motive koje bi on sam želeo da izrazi, a ne sme zbog sukoba sa svojom licemernom savešću, on prema njoj oseća prezir, gađenje i ima potrebu da je moralno osuđuje.

“Prednjeazijska rasa (armenidi) - podvojeni su ljudi i zato se na njima izražava neka neizmirenost tela i duše. Prednjeazijac oseća dušu i telo kao dve neprijateljske polovine svoga bića. ... Zato njegovo biće i nagnje sada jednoj, sada drugoj krajnosti: ekstremnom asketizmu ili okoreлом, ciničnom materijalizmu.” (Vladimir Dvorniković, Karakterologija Jugoslovena, str. 187-188)

Kod Arapa, zbog mešanja sa dinarcima u vreme nastanka njihovog naroda (odlikuje ih dinarsko-semitski haplotip HLA-A2,B21), faza dinarske autonomije biva prenaglašena inače intenzivnim razvojem pubertetskog identiteta kod semita, pa su Arapi u odnosu na ostale semite mnogo skloniji buntovnom duhu i većem radikalizmu u svojim odlukama. Godine 1792. u poglavlju “Osveta kod Arapa” svoga dela “Putovanja kroz Arabiju i druge zemlje Istoka”, nemački istraživač i kartograf Karsten Niebuhr opisuje karakter Arapa sledećim rečima:

“Živahan i plahovit narod, naglih i jakih strasti, po prirodi je osvetoljubiv do krajnijih granica.” (p. 197) Govoreći o krvnoj osveti kod Arapa, on primećuje: “Arali se radije svete, pošto zakon dozvoljava, porodici ubice, i mogu da ubiju glavešinu, ili najznačajniju osobu, koju smatraju kao odgovornu za zločin, koji je izvršen jer je ona zanemarila da pazi na postupke onih koje je trebalo da nadzire. ... Ljudi se, ustvari, svuda ponašaju u direktnoj suprotnosti sa principima religije; i ove vrste osvete ne samo da su nepobožne već su absurdne i nečovečne.” (Karsten Niebuhr, p. 201-202)

Kod Roma, zbog mešanja sa nordidima u korenju njihovog nastanka (odlikuje ih nordijsko-semitski haplotip HLA-A1,B61), nordijska slaba volja, adekvatna detetu školskog doba, biva suočena sa jakim iskušenjima semitskog puberteta. Zato Rome, pored nordijske egocentričnosti, odlikuje i nordijska vidno slaba sposobnost donošenja odluka i držanja načela u susretu sa izraženim iskušenjima semitske telesnosti.

BALTIČKI ANTROPOLOŠKI TIP

Baltidi predstavljaju ostatke žute rase u istočnoj Evropi, izvorne no-sioce uralske grupe jezika (koja se u Evropi sačuvala kod Finaca, Estonaca i Mađara), koji su u nekoj meri, zajedno sa Slovenima došli na Balkan, pa se i danas mogu prepoznati u područjima Balkana u kojima ima i puno nordida (muslimanski gradovi, Sandžak, jugoistočna Srbija). Prepoznajemo ih po zadebljanoj koži koja “visi” na njihovim licima, a koja zapravo predstavlja zaštitu od smrzavanja, što je samo jedan od mnoštva adaptivnih atributa žute rase za opstanak u polarnoj klimi.

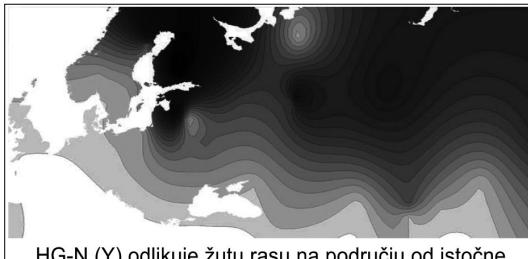
Zbog oskudne vegetacije polarnih predela i zato slabo obezbeđene ishrane, njima je usporen metabolizam manjkom tireoidnih hormona da bi mogli da prežive sa oskudnom količinom hrane. Manjak tireoidnih hormona rezultuje i promenama u fizičkom izgledu, pa se izgled pripadnika žute rase potpuno poklapa sa medicinskim opisom simptoma hipotireodizma: suva i žućkasta boja kože, odsustvo dlaka po telu, niži rast, gojaznost, zdepasto telo, kratke šake, širok nos i spušteni i kao otekli očni kapci. Takođe, višak ženskih polnih hormona odlikuje oba pola pripadnika žute rase, jer u otežanim egzistencijalnim uslovima oba roditelja treba da se bave neposrednom egzistencijom, a i potrebne su im veće rezerve sala na račun mišićne mase (kao rezerve energije i radi zaštite od hladnoće).

Bavljenje društvenim pitanjima na globalnom nivou, sklonost ka politici i filozofiji, što su sve produkti muških hormona, mogli bi da ozbiljno ugroze opstanak u polarnim uslovima. Višak ženskih hormona daje žutoj rasi izražene ženske atribute, pa su i Rusi, zbog mešanja sa žutom rasom, u velikoj meri dobili ženskaste atribute:

Ista osoba sa hipotireozom, manjkom tireoidnih hormona, pre i posle šestomesecnog tretmana tireoidnim hormonima

HG-N (Y) odlikuje žutu rasu na području od istočne Europe (60% Finaca, 40% Litvanaca) do istočne Azije

“Ponekad se kaže da ruski narod ima žensku prirodu.” (Nikolaj Loski, Fenomenologija ruske duše, str. 50)

“Ruski narod kao da ne želi da bude odvažni graditelj, njegova priroda se određuje kao ženstvena, pasivna i pokorna u državnim stvarima; Rusija uvek čeka mladoženju, muža — vlastelina. Rusija je pokorna, ženstvena zemlja. Pasivna, receptivna ženstvenost u odnosu prema državnoj vlasti je tako karakteristična za ruski narod i za rusku istoriju. ... Vrlo je karakteristično da u ruskoj istoriji nije bilo viteštva, tog muškog načela. Sa ovim je povezana nedovoljna razvijenost individualnog načela u ruskom životu. Ruski narod je uvek želeo da živi u topotli kolektiva, u nekakvoj rasplinutosti u elementu zemlje, u krilu majke. Viteštvu formira osećanje ličnog dostojanstva i časti, prekaljuje ličnost. Ovo kaljenje ličnosti ruska istorija nije stvarala. U ruskom čoveku postoji neotpornost, na ruskom licu nema oštrog i jasno ocrtanog profila. Tolstojev Platon Karatajev je okruglast. Ruski anarhizam je ženstven, a ne muževan, pasivan a ne aktivan. Ruski narod želi da bude zemlja koja se zaručuje, koja čeka muža.” (Nikolaj Berdajev, Duša Rusije, Fenomenologija ruske duše, str. 8)

“Na Istoku, zbog duševnog sklopa i pogleda na život tamošnjih naroda, politička borba je mogla da bude samo slučajna pojava. Kvijetist i fatalist po prirodi i ubedjenju, zainteresovan uglavnom za večnu i nepromenljivu stranu postojećeg, istočni čovek nije bio sposoban da brani svoja prava i da se uporno bori za svoje privatne interese. Ko je bio jak, taj je i imao pravo. Suprotstavlјati se jačem bila je ludost. Vladari Istoka su se mogli takmičiti i boriti jedan s drugim, ali ta borba je uvek bila kratka i nije menjala opšte stanje stvari. Prvi znak prevage sile na jednu stranu rešavao je spor i podanici su žurili da se potčine jačoj strani, videći u njoj oruđe sudbine i više volje. Otuda česta smena despotije, uz nepromenljivost samog despotizma.” (Vladimir Solovjov, Duhovne osnove života, str. 114)

Nesazrelost ličnosti koja ima baltičko antropološko poreklo se manifestuje kroz pogrešnu funkciju ženskih sposobnosti, pa se ženska emotivnost izopačava u sebičnost i posesivnost, ženska krotost i strašljivost u karakternu slabost i kukavičluk, a podanički mentalitet u autoritarnu potrebu da neko drugi misli i odlučuje umesto same osobe.

“Istočnoeuropidska rasa razlikuje se u psihičkom pogledu od alipse. Istočnoeuropidu duševan je život neuravnotežen, koleba se u svojim raspoloženjima. Čas je duboko setan a čas fanatički oduševljen ili divlje raspoložen. Uobrazilja nema granica. Osećanja su protkana izvesnim misticizmom. Razvijena je ljubav za rodni kraj. Oseća se potreba za vođenjem, a i za ispoljavanjem svojih duševnih raspoloženja.” (Branimir Maleš, O ljudskim rasama, str. 37)

U svom delu “The Races of Man” antropolog J. Deniker piše za azijske narode da ih odlikuje “pretvaranje, licemerstvo i izdajstvo” (str. 400). Iako je pripadnik žute rase veoma emotivan, mi tu emotivnost ne možemo kod njega proglašavati ljubavlju jer je reč samo o emociji, a ne o motivu ljubavi. Tu prirodnu emotivnost ne možemo ceniti, jer ona nije izbor čovekove ličnosti, već plod njegove genetike. Ali možemo ceniti ličnost čoveka koji svojim osećanjima prida zrelu funkciju, kada pobedi svoju sebičnost, koja se kod naroda Istoka manifestuje kroz sklonost ka raznim oblicima emotivnog opijanja (ka zaljubljivanju, alkoholizmu, meditaciji, religioznim doživljajima), a u trenucima osućećenja kao ranjivost i kukavičluk. Da bi čovek imao pravu ljubav i dobrotu, potrebno je da promeni suštinske pokretačke motive, a ne osećanja, koja uvek treba da ostanu adekvatna stvarnosti. Pojedini ruski mislioci su primećili tragične posledice proglašavanja ljubavlju pukog ljudskog osećanja:

“Najtemeljniji greh slovenofilstva je i bilo to što su prirodno istorijske osobine ruskog elementa proglašene za hrišćanske vrline.” (Nikolaj Berdajev, Fenomenologija ruske duše, str. 9)

Sentimentalna slabost i kukavičluk neprosvećene ženske emotivnosti su pogrešno interpretirani kao ljubav i krotost:

“Oni (slovenofili) su žezeleli da veruju da u ruskom narodu živi opšteliudski hrišćanski duh i veličali su ruski narod zbog njegove krotosti.” (Nikolaj Berdajev, Fenomenologija ruske duše, str. 10)

Na osnovu nerazumevanja razlike između prave ljubavi i sebične sentimentalnosti dolazilo se do pogrešnog zaključka da ruski narod u svom srcu ima Hrista:

“Kažu da ruski narod slabo poznaće Jevangelje, da ne poznaće osnovna pravila vere. To je, bez sumnje, tako; ali Hrista on poznaće i nosi u svom srcu oduvek.” (Fjodor Dostoevski, Fenomenologija ruske duše, str. 235)

O tome, kako se ta čuvena “ruska ljubav” razotkrila kao njena suprotnost, upravo u onom trenutku kada je u vreme Staljinove diktature trebalo da u praksi pokaže svoju snagu kroz hrabrost, dostojanstvo, ne-pokolebljivost, principijelnost i samopožrtvovanost — piše ruski filozof Vladimir Kantor:

"Pisac (Dostojevski), istina, žarko želi da veruje da narod nosi Hrista u srcu, da će spasti sebe i Rusiju. Međutim, poslereformska "terevenka", kao što znamo, prerasla je u strašnu i rušilačku revoluciju.

A šta je sa Hristom? Ubijali su jedan drugoga čak i ne moleći se.

I ispostavilo se da bez normi hrišćanskog života sam Hristos nije dovoljan, da je potrebna navika i moralan život. A njega nije bilo." (Vladimir Kantor, "Karamazovština" kao simbol ruske stihije, Fenomenologija ruske duše, str. 235)

Ruski pisac Maksim Gorki opisuje kako je ta ruska "dobrodušnost" otkrivala svoje pravo lice i pre vladavine Sovjeta:

"Setimo se kako je dobrodušni ruski narod zabijao eksere u lobanje Jevreja iz Kijeva, Kišinjova i drugih gradova, kako su 1906. godine radnici Ivanovo-Voznesenska kuvali u kotlovima s vrelom vodom svoje drugove koje su tu bacili žive, kako su tamničari sadistički mučili zatvorene, kako su crnóstotinaši mrcvarili u svom gnevnu devojke revolucionare nabijajući im klinove u polni organ, setimo se na trenutak krvavih bestidnosti 1906. i narednih godina.

Ljudi koji su tako hvalisavo i odvratno galamili da je Rusija ustala na noge "da osloboди Evropu okova lažne civilizacije uz pomoć duha istinske kulture", ti po svojoj prilici iskreni i zbog toga i nesrečni ljudi brzo su, i nekako zbumjeno, zatvorili svoja leporečiva usta. Pоказalo se da je "duh istinske kulture" smrad svakojakog neznanja, odvratnog egoizma, grozne lenjosti i bezbrižnosti. U zemlji koja je u izobilju darovana prirodnim bogatstvima i drugim vrednostima, zavlada je, kao posledica njene duhovne bede, potpuna anarhija u svim sferama kulture." (Maksim Gorki, Novi život, br. 3, 21. april; br. 1, 18. april; godina 1917. str. 13)

ALPSKI ANTROPOLOŠKI TIP

Alpidi su zajedničkog genetskog porekla sa baltidima, vode poreklo od žute rase koja je u vreme ledenog doba naselila polarna područja centralne Evrope. Naknadno su se izmešali sa nordidima i sa njima su često spuštali sa Alpa na ostala područja Evrope, kroz entitet drevnih Itala, Kelta i Ilira. Mešanjem sa nordidima i drugim antropološkim tipovima

njihovi izvorni atributi žute rase su u određenoj meri izbledeli, pa antropolozi za njih kažu:

"Čini se da su od kraja paleolita u Evropi, ali odakle su došli, ili da li su nastali u Evropi od mešanja neke kratkoglave azijske grupe sa pra-evropljanima — ne znamo. Ovi ljudi, bar po skeletu, imaju neke sličnosti sa turanidima, a na životu čoveku ne zapažamo odlike tungida." (Božo Škerlj, Čovek, str. 328)

Ipak su kod njih i danas prepoznatljivi atributi žute rase, po njihovoj sklonosti ka gojaznosti, kratkim ekstremitetima, niskom rastu, sitnim i uvučenim očima (zaštita od polarnog slepila i snežnog vetra), i po psihološkoj potrebi za pravljenjem zaliha (za periode mraza) koja se često izopačava u škrrost i potrebu za skupljanjem nepotrebnih starih stvari.

U mešanju sa nordidima, alpidi su izgubili izražene ženske atribute tipične za žutu rasu, pa ih odlikuje manjak i muških i ženskih polnih atributa. Nedostatak ženskih odlika se primećuje kroz emotivnu hladnoću, koju pokazuju čak i prema rođenoj deci, a nedostatak muških kroz odsustvo potrebe da se preispituje viši smisao sopstvenih postupaka i samim tim kroz potrebu za oslanjanjem na kodeks ponašanja i na vodstvo od strane društvenih autoriteta. Zarađen kapital, zbog nedostatka funkcije ženskih hormona, ne dele ni sa članovima sopstvene porodice, a zbog nedostatka muških, ne ulažu ni u dalju proizvodnju, već "slažu u slamaricu". Njihov nizak nivo opšte hormonalne aktivnosti jeste adekvatan onome koji snalazi više ili manje sve ljude u poznoj starosti, i zato između iskušenja ljudi u godinama i iskušenja alpida postoje velike bliskosti. Kako su sopstveni polni atributi slabo izraženi, lako im je da svojom voljom suzbiju simptome njihove zloupotrebe. Svoje nepobedene telesne želje lako sputaju u svom izražavanju ali zatim imaju potrebu da te iste želje projektuju drugim ljudima i da ih lažno moralno osuđuju.

Kako im zbog nedostatka polnih atributa nisu važna ni sentimentalna osećanja niti predstave o vrednosti sopstvenog dela, dolazi do izražaja osećanje straha i krivice koji često postaje njegova dominantna

pokretačka snaga, posebno u stresnim situacijama, koja ih lako pretvara u hladne, stroge i autoritarne ličnosti. Alpski duh je dao i drevnim Rimljanim i nacistima XX veka duh izražene autoritarnosti. Rasizam i nacionalizam sa kompleksom niže vrednosti jeste i danas iskušenje naroda centralne Evrope i Panonske nizije, upravo zbog prisutnosti alpida. Adornova skala autoritarnosti, koja definiše nacistički tip autoritarnosti, poklapa se sa opisom alpida od strane antropologa još s kraja XIX veka:

“Homo alpinus. Niskog rasta, smeđ, okrugle glave i lica, on je brahikefalni tip kakvog predstavlja stanovnik Overnje... Ovaj tip je najzastupljeniji u Francuskoj, Švajcarskoj, severnoj Italiji, južnom delu Nemačke, Poljskoj, Austriji, na Balkanu, i dalje ka istoku. Psihološki gledano, odlikuju ga štedljivost, oprez i marljivost; obdaren je zdravim razumom (le bon sens), i vezan je za tradiciju. On više apsorbuje ideje nego što ih sam stvara. Iako je marljiv, posao obavlja sporo i bez intenziteta. ...”

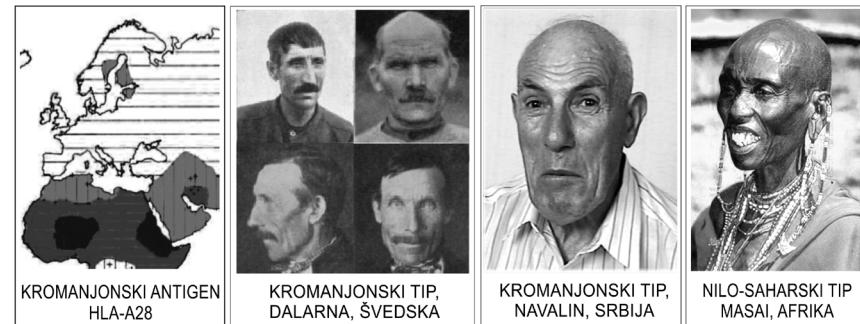
Homo Alpinus zna samo za plašljivu odbrambenu solidarnost stada ovaca gde svako teži da se sakrije iza svog suseda. Alpid je generacijama bio “savršen rob, idealni kmet, primerni podanik, a u republikama poput naše najvhvaljeniji građanin, jer dopušta sve zloupotrebe”. Ovaj tip se teško menja i zato ima malo genijalaca. Katolik je, zavisi od državne akcije u politici, protivi se individualnoj posebnosti i superiornosti, voli osrednjost i boji se napretka. Njegov pogled ne seže dalje od trenutnih potreba njega samog i njegove porodice, dok su državnički poslovi izvan njegovih moći.” (Frank H. Hankins, *The Racial Basis of Civilization*, p. 107-108)

Takav karakter možemo prepoznati kao odliku stanovništva gde god Alpidi žive u većoj meri, posebno na području Austrije, Bavarske, Savoje u Francuskoj, zatim u kontinentalnoj Hrvatskoj (posebno Hrvatskom Zagorju), Sloveniji, a kod nas u starosedelačkom stanovništvu Vojvodine i delimično u severozapadnoj Srbiji.

Pripadnici alpskog antropološkog tipa nas mogu oduševiti svojom urednošću, disciplinom, staloženošću, ali te atributе ne možemo ceniti, već bi trebalo radije da ih kudimo ukoliko vidimo da su oni sami sebi cilj i da su potrebe ljudi sa kojima alpidi dolaze u kontakt zanemarene radi pukog ispunjenja njihovog kodeksa pravila ponašanja. Možemo cenniti ličnost onih alpida koji pokazuju saosećanje i nesebičnu samopožrtvovanost, iz srca ispunjenog ljubavlju, a ne pritisnutog teretom krivice i straha, teretom zbog kojeg dobro delo čine kao moranje i obavezu svoje savesti, jer ne mogu i ne smeju drugačije.

KROMANJONSKI ANTROPOLOŠKI TIP

Kromanjonski tip je lovac, u drevno vreme došao u Evropu iz Afrike, pa sa afričkim crncima nilo-saharskog porekla još uvek otkriva i zajedničke genetičke markere i antropološke bliskosti u izraženim sportskim i intelektualnim atributima koji ga sposobljavaju za lov.

KROMANJONSKI ANTIGEN
HLA-A28

KROMANJONSKI TIP,
DALARNA, ŠVEDSKA

KROMANJONSKI TIP,
NAVALIN, SRBIJA

NILO-SAHARSKI TIP
MASAI, AFRIKA

“Po tom nalazištu (Cro-Magnon u Francuskoj) prozvana je kromanjonska rasa koja se odlikuje visokim rastom, širokim licem i četvorougaonim očnim šupljinama.” (Enciklopedija leksikografskog zavoda I, str. 664)

Prepoznajemo ga po atletskoj građi, visokom izduženom stasu, kopolastoj lobanji, četvorougaonim očnim šupljinama, širokim licem, jakim kostima vilice, tankim listnim mišićima, dugom njišućem hodu i izraženim atributima desne moždane hemisfere, koji su mu neophodni za orijentaciju i za lov, a koji ga čine obdarenim za umetničko izražavanje kroz slikarstvo, vajarstvo, muziku i ritam.

“Unekoliko su slični nordidima i atlantidima, no mnogo krepkijeg stasa, dugoglavi. Koža je tamnija, očne duplje su niske i široke, uopšte je ceo obraz, osobito donji deo lica, širi i uglastiji. Ostatke i delove te podrase nalazimo u Švedskoj (Dalarna), u Nemačkoj (Vestfalia), svuda po Evropi, pa takođe u Španiji i bez sumnje na Kanarskim ostrvima. I deo naših Dalmatinaca, posebno na ostrvima, spada k toj podrasri koju smo u većem broju otkrili još kod Starih Slovena, po našim grobljima (Bled, itd.).” (Božo Škerlj, Opšta antropologija, str. 72-73)

U slučaju neodrastanja, njegova genetska sposobnost za hitre akcije izopačava se u brzopletost i nepomišljenost, spremnost na iznenadenje — u duh avanturizma; spremnost da u lovnu ubije životinju — u iskušenje grubosti, “sirovosti” i bezobzirnosti prema drugim ljudima, fizička moć — u sklonost ka nasilnom rešavanju problema, a adaptivna nagost za toplu klimu — u sklonost ka nudizmu.

LOKALNA GOVORNA AKCENTUACIJA I INTONACIJA OTKRIVA GENETSKO POREKLO STANOVNIŠTVA

Normalno je da čovek svojom melodijom rečenice otkriva emocije koje su adekvatne onome o čemu on govori. Međutim, mnoge narode u govoru odlikuje jedna ista melodija ma o čemu govorili. To znači da emocija njihovog govora nije posledica objektivne predstave o stvarnosti u njihovom umu, jer kako se menja stvarnost, menjala bi se i melodija adekvatno trenutnim doživljajima, već je njihova tipična melodija posledica njihovog velikog Ega ili odbrambenih mehanizama velikog Ega. Kako se razlikuju njihove psihe, razlikuju se i akcentuacije i intonacije njihovih govora, pa zato možemo da na osnovu govora ljudi na određenom području prepoznamo najzastupljenije antropološke tipove sa tog područja.

Onaj antropološki tip, koji je dominantan na određenom području, otkriva svoj tipičan karakter kroz akcentuaciju, intonaciju i druge osobine svoga govora. A zatim, takav izgovor, u obliku socijalnog faktora, nameće se i ostalom stanovništvu na tom području koje je drugačijeg antropološkog porekla i sastava. Iskusan lingvista primećuje da svaki pojedinac ima svoj jedinstven izgovor, koji nesvesno ili svesno pokušava da uskladi sa izgovorom sredine u kojoj živi.

Antropološki tipovi koje odlikuje viši nivo muških atributa, govore dubljim muškastim glasom kod oba pola, dok oni koje odlikuje viši nivo ženskih atributa govore višim i piskavijim glasom kod oba pola. Kod raznih grana semita, primetno kod Indusa, muške osobe govore dubljim glasom, a žene piskavijim glasom, jer semite odlikuju izraženi muški atributi kod muškog, a ženski kod ženskog pola. Dinarci govore melodičnom akcentuacijom koju zbog njihove gordosti prožima grubost, pa je zapažamo na području istočno-hercegovačkog dijalekta. Zapadne mediterance odlikuje želja za odobravanjem i šarmiranjem koja se otkriva i kroz njihovu melodiju rečenice, koja je adekvatna govoru južnih Italijana, a kakvu prepoznajemo i u zetsko-lovcenskom dijalektu u Crnoj Gori i kosovsko-resavskom dijalektu koji se rasprostire od Metohije sve do južnih i jugoistočnih područja Banata. Svojom melodijom govora oni pokazuju sujetan strah od gubitka odobravanja druge osobe. Melodija govora se često poklapa sa muzičkim motivima koji su tipični za svaki antropološki tip, pa tako mediteransku akcentuaciju prepoznajemo u italijanskim pesmama (Tarantela, Bandiera Rosa...) i pojedinoj našoj muzici (oko „Niška Banja“). Dinarsku prepoznajemo u crnogorskom, albanskom i gruzijskom melosu. Istočno mediteranski izgovor odgovara grčkoj muzici (Ta pedia tou peirea, Ta lemononadika), i delimično našoj

narodnoj muzici (“Užičko kolo”). Intonaciju govora alpida prepoznamo u melodiji pesama “Lepe ti je, lepe ti je, Zagorje zelene”, kao i “Hajde Kato, hajde zlato!”. Njih odlikuje otezanje u govoru tipično za Lale, starosedeoce Vojvodine, kakvo još srećemo u Bednjanskom dijalektu Hrvatskog Zagorja, takođe u delovima Slovenije, i zatim u Austriji i Bavarskoj, gde je najveća zastupljenost alpida. Semite odlikuje udarna (nemelodična, dinamička) akcentuacija, koju prepoznajemo jugoistočno od Kruševca, na području prizrensko-timočkog dijalekta. Nordide takođe odlikuje udarna akcentuacija, pa je prepoznajemo tamo gde ima dosta nordida (gradsko stanovništvo Bosne i Sandžaka, Hrvatsko Zagorje, itd). Na primer, Bosanci će dinamički izgovoriti “slan'na” umesto melodično “slanina”. Mnoge slovenske reči su doživele transformaciju da bi mogle na Balkanu da se izgovaraju u duhu melodične akcentuacije, na primer, trčal, gledal, itd. Antropološki tipovi sa viškom muških hormona imaju sklonost ka upotrebi augmentativa, a sa viškom ženskih koriste deminutive. Atlantske mediterance u govoru odlikuje podizanje melodije i zato sklonost ka ikavici (centralna Dalmacija, Hercegovina, Ukrajina, Poljska), a takođe i sklonost ka dentalnim i palatalnim frikativima — šušćeće izgovaranje glasova (šutura, šjekira), koje je najtipičnije za poljski, ukrajinski i čerkeski jezik. Kromanjonce odlikuje izražena nazalnost govora i “bluz” melodija rečenice.

ZAKLJUČAK O ANALIZI RAZLIČITIH ANTROPOLOŠKIH TIPOVA ZAPADNOG BALKANA

Bez obzira kog antropološkog porekla da je čovek, on treba sam da odluči da odraste i da svoje sposobnosti stavi u pravilnu funkciju, da one budu odgovor na realne potrebe života, a ne odgovor na hirove koje formira njegovo veliko Ja ili odbrambeni mehanizmi njegove nečiste savesti u potrazi za svojom satisfakcijom.

ANTROPOLOŠKA PRIRODA SUKOBA IZMEĐU SRBA I HRVATA

Sukob između Srba i Hrvata je zapravo sukob između dva starosedelačka antropološka tipa na Balkanu, sa kojima pravi Sloveni, nemaju gotovo nikakve veze. Kada Srbi kritikuju Hrvate, tada uglavnom kritikuju karakter alpskog tipa, koji je dominantan u kontinentalnom području Hrvatske (posebno Hrvatskom Zagorju), ali i u starosedelačkom stanovništvu naše Vojvodine, posebno Baćke i Banata i severozapadne Sumadije. Kada Hrvati kritikuju Srbe, tada uglavnom kritikuju karakter dinarskih starosedelaca Balkana, koji su se pred Turcima povukli iz dinarskih područja zapadnog Balkana na područje nekadašnje Vojne krajine, pa ih Hrvati starosedeoci prepoznaju kao ljude vrlo drugaćijih karakternih sklonosti. Hrvati dinarskog porekla su istog karaktera kao i Srbi dinarskog porekla. Kao što su i Srbi starosedeoci Vojvodine sličnog antropološkog sastava kao i Hrvati Hrvatskog Zagorja.

Dinarski i alpski tip imaju potpuno različito genetsko poreklo i sasvim suprotna iskušenja. Iako su obe populacije sklone sukobima i autoritarnoj svesti, one imaju različite motive iz kojih dolaze u sukobe, i odlikuju ih različite vrste autoritarnosti. Dinarca odlukuje balkanska autoritarnost, a alpski tip nacistička autoritarnost. Dinarcem se lako manipuliše pobuđivanjem i zadovoljavanjem njegove gordosti i sujetne, a alpidom pobuđivanjem i zadovoljavanjem njegove sebičnosti (u smislu škrrosti i posesivnosti), kao i buđenjem osećanja krivice i straha teorije zavere.

Jovan Cvijić opisuje karakter kontinentalnog područja Hrvatske sledećim rečima:

“Vrlo su marljivi, trezveni i izdržljivi u radu. ... Ali ovi seljaci imaju odbojni duh, duh podvajanja i odstranjivanja. Jedino sebe smatraju pravim Hrvatima („Horvati“). Onoga koji ne govori njihovim dijalektom, gotovo smatraju za stranca; svoje neposredne susede, stanovnike Žumberka i Karlovca, nazivaju „Vlasima“. Svakog stranca koji nosi evropsko odelo smatraju za „Kraljca“, za Slovenca. ... Često

su nepoverljivi. Sasvim su im nepoznata hrvatska istorijska predanja. Znaju samo nekoliko šturih priča o Kraljeviću Marku (npr. kako je Kraljević Marko mogao da pojede 50 kg. mesa, kako ga je jedan grof otrovao, itd.). ... Prigorci smatraju da samo vlasti i plemstvo treba da se bave državnim poslovima: oni su, vele, upućeniji nego seljaci, muži; plemstvo treba da naređuje, muži da slušaju; bez gospode ne bi bilo nikakvog reda. ... Ovo je stanovništvo poslušno, disciplinovano i potpuno se pokorava svojim starešinama.”

Alpski antropološki tip se pronalazi i u skeletima praistorije i u današnjem stanovništvu Vojvodine. Kada Jovan Cvijić opisuje karakter gradskog stanovništva u Banatu tada piše da ga odlikuje “veština da se prikriju intimna osećanja, pretvaranje da se odobravaju dela koja se iz dna duše osuđuju i neka izveštačena, otužna uglađenost, koja je često prelazila u odsutnost dostojanstva” (Jovan Cvijić, Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje, god. 1922). Alpski tip odlikuje sklonost ka licemerstvu i projekciji sopstvenih nepriznatih motiva drugima:

“Psiholozi navode da ispoljavanje preterano stroge moralnosti veoma često ukazuje na to da kod takvih glasnih i strogih moralista postoje, ili su postojale, želje slične onima koje pripisuje drugima i osuđuje kod drugih.” (Psihologija ličnosti, dr Nikola Rot, str.140)

“Trebalo bi naglasiti da projekcija nipošto nije jednaka sa prostom tendencijom da se preterano uopštavaju nečiji sopstveni atributi na sve ostale. Tipično je da se projekcija javlja u onoj meri u kojoj je osoba NESVESNA nepoželjne crte u sebi. ... Frenkel-Brunsvikova i Sanford (1945) našli su, na primer, da su preterano rigidne i konvencionalno moralne devojke iz koledža, koje nisu bile u stanju da priznaju svoje sopstvene “nevredne” seksualne impulse, težile da ih projektuju na izvesne “inferiorne” manjinske grupe, kao što su Meksikanci iz nižih klasa i “osobe koje nose tesna, pripojena kožna odela”. To jest, one su opažale da se ovi “drugi” odaju slobodnom, rapsusnom i zavidnom superiornom životu. ... Ako su sve stvari potpuno neslične, one se jednostavno ne upoređuju. Isto tako, upravo ona osoba koju opažamo kao sasvim sličnu sebi, može da bude predmet naših najgorčenijih osećanja.” (Dejvid Kreč, Ričard Kračfeld, ELEMENTI PSIHOLOGIJE 669, 260)

Dinarski tip nije u stanju da shvati takvo licemerstvo. Jedna devojka, tipičan predstavnik dinarskog karaktera, veoma je uzbudeno kritikovala karakter licemera. Rekla je da zna da ona sama nije zlato, ali da sebe ne laže da je pravednik, i da sve ono što radi radi iskreno i otvoreno, te da zato njih uopšte ne može da razume.

Odgovorio sam joj da ona nije u stanju da razume njihov karakter zato što gotovo uopšte nema svoju savest, dok je oni imaju. Pitala me je zatim: "Kako oni imaju savest a ja ne? Zašto oni sebe lažu ako imaju savest?" Odgovorih joj: "Pa upravo zato što imaju savest, zato sebe lažu, jer ih savest osuđuje kada u sebi prepoznaju karakterne slabosti. Oni ne mogu da sebe trpe sa svojim slabostima. ... Ti nemaš izraženu savest, pa veoma hrabro i drsko činiš ono što sama znaš da nije dobro. A da imaš savest, bar bi bila licemer, ako ništa bolje!"

Kao što dinarac nije u stanju da razume jednog alpida, tako i alpid nije u stanju da razume jednog dinarca, kako on može tako otvoreno i bez ikakve savesti da čini ono što ne valja, i još da se time ponosi!?

Sa pravom pripadnici alpskog tipa prepoznavaju u Srbima dinarskog porekla paganski i primitivan karakter, koji ne samo da ne pokazuje nikakvo osećanje krivice za svoje karakterne mane, već ih čak proglašava vrlinama. Ali, sa istim pravom dinarski tip prepoznaće u Hrvatima alpskog tipa izraženo licemerstvo i formalizam. Obe populacije su u svojim međusobnim kritikama u pravu. Alpid je veoma savestan, i stalno se kaje za ispoljavanje svojih slabosti, dok se dinarac zbog svoje gordosti nikada ni za šta ne kaje. U pojedinim područjima Crne Gore i Hercegovine gotovo je nemoguće čuti reč "Izvini!" ili "Oprostil!". Ako se nekada i pokaje za svoje loše postupke prema drugom čoveku, dinarac će biti sklon da to uradi zbog svog "obraza" a ne zbog svog slomljennog "srca", jer će na pokajanje da ga pre doveđena povređena sujeta, nego prava dobrota prema drugom čoveku. Gordo dinarsko srce nije spremno da se ponizi sveštu o potrebi za ikakvom promenom sopstvenog karaktera. Zato, sasvim prirodno, dinarski tip ima teških problema sa svojim karakterom. To se posebno vidi kada se nađe u neprijatnim stresnim uslovima, kada otvoreno reaguje nezrelo i nepromišljeno. Kako je svoje prirodne motive i impulse proglašio ispravnim samim tim što su iskreni i što su njegovi, dinarac se odrekao svoje slobodne volje. Dinarac pokazuje potpunu nezrelost kada treba da razumno reaguje svojom voljom nezavisno od svoje prirode, jer je naučio da slepo i neprikosnoveno sluša porive svoga velikog Ja. Autoritet njegovog Ja je toliko veliki da mu se svaki akt slobodne volje, suprotan bezumnim porivima i impulsima njegovog Ja, čini licemernim.

Dinarski tip ne reaguje nezrelo samo onda kada je žrtva nepravde, već i kada je objekat prave ljubavi. Zbog svoje gordosti, on nije u stanju ni da primi ni da pokaže pravu ljubav, jer primanje i pokazivanje prave ljubavi gordo srce shvata kao ponižavajući atak na svoje veliko Ja. Svaki poklon koji je primio on ima potrebu da uzvrati i da ga na takav način obezvredi kao delo nesebične ljubavi. Ukoliko nije u stanju da poklon

uzvrati poklonom, on će imati potrebu da čak obezvredi pobude darodavca, da bi na taj način izbegao poniženje pred svojim gordim i velikim Ja. Dinarac će sa velikom zahvalnošću da prima čašćavanje pićem od svojih poznanika, ili neko drugo ugadanje sopstvenim željama, ali će sa priličnom nelagodnošću da prihvati svaku nepovratnu pomoć u hrani i novcu koja ima za cilj da zadovolji njegove realne egzistencijalne potrebe. Njega ugrožava sama pomisao da ga neko voli nesebičnom ljubavlju, koja nije zasnovana na posebnom utisku koji je on svojim vrednostima izazvao kod drugoga. On će rado prihvati tuđu pomoć i dobročinstvo ukoliko drugi smatra da je neko dužan da mu pomogne zbog njegove posebne vrednosti, ali će takvu uslugu pokušavati da obezvredi ako mu se ona pruža kao izraz milosti i ljubavi onoga ko mu je izražava. U dobročinstvu koje dinarac rado prihvata nije u centru pažnje karakter onoga ko mu dobročinstvo čini, već njegov sopstveni karakter koji ga čini dostoјnjim dobročinstva drugih. Zbog toga dinarac uvek ima potrebu da karakter osobe koja mu čini dobro obezvredi, da bi njegov sopstveni karakter došao do izražaja kao razlog zašto su drugi ljubazni prema njemu. U međusobnim odnosima dinarci često imaju potrebu da jedan drugoga pri susretu snažno tresnu pesnicom u rame, da bi i na taj način uklonili povode za nežnost pravog priateljstva i sačuvali svoju gordost bez poniženja. Iz iste gordosti nisu u stanju da se čak ni pred malim detetom ponize izražavajući mu pravu ljubav, pa umesto da koriste deminitutive (koji izražavaju tepanje), oni se i najvoljenijem detetu obraćaju sa augmentativima, na primer, sa "baraba, konjina, magarac, derište," itd.

Za razliku od alpskog tipa koji dobra dela čini iz krivice, dinarac čini dobra dela da bi zadovoljio sujetu svog velikog Ja. Zapravo, dinarac čini dobro delo zato što vidi vrednost u samom dobrom delu, a ne zato što iskreno i stvarno voli drugog čoveka.

Zbog velikog i gordog Ja, dinarci su jako osetljivi i ranjivi, i upravo zato nesposobni da podnesu i najsitnije nepravde. Njihova uvredljivost otkriva da dobra dela ne čine zbog drugih ljudi, već zbog svoga Ja. Drugi ljudi su sredstvo da se zadovolji sopstvena sujeta, pa ako ugrožavaju njegovo Ja, dinarac se neće ustezati da pokaže najveću moguću brutalnost u ophodenju sa njima. Čovek koji zaista ima pravog poštovanja prema sebi i drugima, a ne gordost i ponositost, na nepravdu reaguje krotošcu i poniznošću, dok uobražena i naduta osoba reaguje buntovnošću i uvredenošću. Ponizna osoba u poniženju zadržava svoje dostojanstvo, dok gorda osoba u poniženju deluje jadno i poniženo. Poniženja koja nas snalaze kroz istoriju mogu da nam pomognu da se zaista ponizimo u svom srcu i da tako pobedimo svoje Ja. Međutim, između poniznosti i poniženja mi radije izabiramo da budemo poniženi nego da se sami

ponizimo. Pokušavajući da po svaku cenu odbranimo svoje veliko Ja, mi upravo žrtvujemo svoju ličnost.

Za razliku od dinarca kod koga su preispitivanje sopstvenog karaktera i pokajanje gotovo nepoznata kategorija, alpid se stalno kaje, ali i stalno greši, zato što zbog površne upotrebe razuma ne ume da se pokaje za izvor grešenja — za samu grešnu pobudu. Izvor površnosti je u samim motivima pokajanja — krivici i strahu. Zato će on lako da se pokaje što je rekao ružnu reč, ali ne što je takav u svom srcu. On će se kajati za simptome svoga stanja u ponašanju, ali ne i za samo svoje stanje. Kako će greh i dalje ostati u njegovom srcu, ostaće i njegova krivica.

Krivica i strah ga zato čine jako lakim plenom manipulacije od strane bilo kog autoriteta koji je na vlasti. Sama krivica ga čini vrlo rigidnim u mišljenju i sklonim da se slepo drži pravila ponašanja, bez preispitivanja stvarnog smisla određenih postupaka. Zato je sklon da se slepo drži svojih autoriteta i propisanih recepata ponašanja, bez lične odgovornosti i preispitivanja njihove validnosti.

Za razliku od sujetne osobe koju prati sklonost ka uvredljivosti i mržnji, osobe koje su sebične prati sklonost ka ranjivosti i kukavičluku.

Za razliku od dinaraca koji su zbog svoje gordosti skloni da u govoru upotrebljavaju augmentative, alpidi su zbog svog straha skloni da koriste deminutive. Mirko kod nas, Mirčeta je kod dinaraca, a Mirkec u Hrvatskom Zagorju. Dok dinarci nisu u stanju da tepaju ni malom detetu, alpidi, zbog svoje strašljivosti, često tepaju i odraslim osobama. Naziv za lopova u severnoj Hrvatskoj izražava se deminutivom "dugoprštić". Vrlo je teško zamisliti da bi jedan prosečan dinarac koristio takav naziv za lopova, ili da bi sa tipičnom alpskom veselošću pevuo pesmicu: "Moj očka ima konjčka dva, ... Cing cingel, cing cingel, ... Veselo je moje srce."

Za razliku od alpskog tipa koji ne može bez autoriteta, dinarski tip ne podnosi autoritet. Dinarac je večiti opozicionar, koji se protiv nepravde često boriti toliko destruktivnim motivima, da ukoliko zauzme mesto prethodne nepravedne vlasti, on postaje još iskvareniji i od nje totalitarniji.

Takođe, za razliku od alpida koji su izraženo škrti, dinarci spadaju među najnesebičnije ljude na svetu. Smatra se da je centralna Evropa tradicionalno zaostala u odnosu na severnu Evropu jer Bavarac, zbog svoje škrtosti, sav zarađen kapital slaže u slamaricu, umesto da ulaze u dalju proizvodnju. Zbog razlike u karakteru koja postoji između dinarskog i alpskog tipa, postoje razlike i između tipičnog srpskog i tipičnog hrvatskog nacionalizma. (Naravno, govorimo o kontinentalnim Hrvatima, jer se Hrvati Hercegovine ne razlikuju mnogo po svom iskušenju

od Srba koji žive takođe u Hercegovini.) Kako su dinarci gordi i sujetni, a alpidi sebični, srpski nacionalizam je sujeta koja je projektovana na opšti plan, dok je hrvatski nacionalizam sebičnost projektovana na opšti plan. Zbog sebičnosti, hrvatski nacionalizam naglašava teritorijalnu i materijalnu ugroženost, dok zbog sujete srpski nacionalizam naglašava ugrožena nacionalna prava i nacionalne vrednosti.

Osoba kojoj je ugrožena sujeta reaguje mržnjom, dok osoba koja je ugrožena u sebičnosti reaguje strahom, pa zato srpski nacionalizam više prožima mržnja, a hrvatski nacionalizam više prožima paranoidni strah, teorija zavere, koja tek naknadno izaziva mržnju (prezir) kao svoju odbranu. Dinarski nacionalizam je utemeljen na kompleksu više vrednosti, a alpski na kompleksu niže vrednosti. Dinarac postaje šovinista zbog povredene gordosti, a alpid zbog potrebe za lažnim moralisanjem i projekcijom sopstvene nečiste savesti na drugoga.

Zbog plašljivosti hrvatski nacionalizam najviše izražava šovinizam onda kada je njegov neprijatelj najviše ponižen. Kada je pala Krajina, Hrvatska je doživela euforiju nacionalizma. Zbog dinarske buntovnosti srpski nacionalizam je najveći šovinizam izražavao onda kada su sami Srbi bili najviše poniženi, na primer, za vreme NATO bombardovanja.

Zbog kukavičluka alpskog rasnog tipa, hrvatski nacionalizam izražava najveću netrpeljivost prema manjinskim grupama, na primer, prema Romima i Jevrejima, a zbog dinarske buntovnosti srpski nacionalizam prema onima koji su po svojoj moći iznad njih, na primer, prema NATO-u, i sl. Gerhard Gezeman piše o slučajevima kada je u međusobnom ratu crnogorskih dinaraca sa Turcima, Turcima u toku bitke nestalo oružja, pa su ga sami Crnogorci davali Turcima, da bi nastavili bitku do kraja. Bilo im je ispod časti bilo da pobede Turke samo zato što je ovima nestalo oružja. Dinarsku velikodušnost prema neprijateljima nalazimo zabeleženu u delu "Primeri čojstva i junaštva" Marka Miljanova:

".... Tako su se bili cio dan i zamrkli su u pustu goru obje strane. Crnogorci su zaklali od plijena mesa te su pekli za večeru, i znajući da nemaju Turci večere, dozvaše i(h) Crnogorci: "Ote da vi damo mesa, Turci!"

Turci začuđeno pitaju: "Rugate li se ili istinu zborite?"

Crnogorci: "Ne, bogme, no odite da vi damo da pijete koliko možete!"

Tako im daše te su lijepo večerali i konačili kao da su bili prijatelji a ne krvnici. Sjutradan svak doma, a Turci zafališe."

"U boj na Gra(h)ovo, kad su Turci okrenuli da bježe, Crnogorci, koji je koga ufatio, svaki je svoga posijeka. A Drago Jokov Petrović nije

svoga roba posijeka, no je pred njim iša. Bilo je Crnogoraca koji su se rugali kad su viđeli kako Drago ide, te bi rob moga uteći i Draga ubit. No je Drago vjerova u svoga roba toliko da mu naredi da ga obritvi. Tome su se najviše rugali. No Dragu nije dopuštala duša da brka ljubav s Turčinom, no ga je poveo kod svoje kuće na Njeguše i drža ga tri godine ka brata. Poslije posla ga je doma u Rumeliju. Ovi dva junaka koji se oprijateljili u onakvi okršaj nijesu jedan drugoga zaboravili, no su slali darove jedan drugome: Drago Ibraimu u Rumeliju, a Ibraim Dragu u Crnu Goru. Na daleko njini pozdravi prestali su, kad su umrli. Prosta im duša!" (Marko Miljanov, Primeri čojsstva i junaštva, 61-62)

Mnogi veruju da se razlika između tipičnog srpskog i hrvatskog karaktera može objasniti različitim kulturnim uticajima, a ne nekakvom genetskom razlikom njihovog stanovništva.

Često se navodi uticaj različitih religija i njime objašnjava razlika u karakteru populacija. Međutim, same religije trpe lokalne transformacije u svojoj interpretaciji u zavisnosti od karaktera populacije koja ih usvaja.

Na primer, crnogorskom dinarcu teško pada moralisanje. On nema izraženu savest i svest o sopstvenoj odgovornosti, pa je njegova interpretacija pravoslavlja vrlo liberalna (uglavnom ateistička), i sasvim drugačija od interpretacije katolicizma kakvu, na primer, srećemo kod alpskog tipa u Hrvatskom Zagorju, ili od interpretacije samog pravoslavlja kakvo srećemo među slovenskim življem u južnoj Srbiji. Jovan Cvijić opisuje suprotnost dinarskog pravoslavlja sa pravoslavljem centralnog tipa (južna Srbija) koje odlikuje "skrušenost i potčinjenost".

"Ovo pravoslavlje centralnoga tipa stoji u jasnoj suprotnosti sa dinarskim, dogmatski takođe vizantijskim pravoslavljem, koje je izmenjeno naročito pod uticajem narodnog života. Dinarcima vera nije strana, već je njihova. ... U većini slučajeva vera ih mnogo ne vezuje, osim samo crkvenim obredima; a ipak su uvereni, da se na veru mogu osloniti. Kod „popova“ nema i nije bilo, osim u retkim izuzecima, one preterane poniznosti starijima, koja se drugde zapaja. ... Dinarsko pravoslavlje, onako kako ga narod shvata i vrši, predstavlja veru manje formalističku, manje vezanu za crkvu, više slobodnu. Dinarskom tipu izgleda varoško pravoslavlje centralnog tipa kao tiranija crkve i sveštenstva. Dinarci ga smatraju kao veru koja podjavljuje narod, slično tuđinskoj državi. Varoško pravoslavlje centralnog tipa po nekim svojim osnovnim osobinama slično je katoličanstvu panonskih Južnih Slovena." (Jovan Cvijić, Balkansko poluostrvo i Južnoslovenske zemlje, 88)

No, pošto smo videli da se interpretacija istog verovanja razlikuje kod populacija različitog genetskog porekla, da se vratimo na analizu razlike između dinarske interpretacije pravoslavlja i alpske interpretacije katolicizma.

Dinarac potpuno ravnodušno sluša ukore upućene sopstvenoj savesti. Iako dobro zna da je, na primer, upotreba duvana štetna i za njega i za njegove ukućane, njegova savest je što se toga tiče potpuno mrtva. Na jednostavan nalog na dobrotu: "Ljubi bližnjeg svog!" on reaguje potpuno ravnodušno. Ali, ako se razumnom nalogu na dobrotu "Ljubi bližnjeg svog!" doda iracionalni dodatak koji laska njegovoj gordosti "Znaš li ti ko su tvoji preci? Kako te nije sramota da se tako ponašaš?" u tom slučaju će dinarac biti motivisan da prihvati nalog. Dakle, ako se i religija interpretira tako da pobuđuje njegovu sujetu, dinarac će biti pokrenut na religioznost. Otići će koji put godišnje u crkvu, slaviće svoju slavu, i činiće sve ono što može da zadovolji njegovo sujetno Ja. Međutim, zahtevi Božjeg zakona koji zahtevaju reformu srca i karaktera, biće mu potpuno strani. A Hristova žrtva kao žrtva kojom su plaćeni njegovi gresi, biće mu potpuno suvišna i nepotrebna u njegovom shvatanju religioznosti. Pošto nema svest o sopstvenoj krivici za svoje grehe, nema ni potrebu za religijom — niti za onom zdravom koja će ga oslobođiti od greha, niti za onom lažnom koja će ga oslobođiti samo od osećanja krivice. Zato što je gord, dinarac veoma sklon ateizmu, pa makar istovremeno sebe ponosno smatrao velikim vernikom.

Kada bi se isti nalog koji pokreće dinarca "Kako te nije sramota, znaš li ti ko su tvoji preci?", uputio jednom prosečnom alpidu — Zagorcu, koji je "operisan" od sujete, on bi verovatno odgovorio da ne zna i da ga to ne zanima. Ali, ako se alpidu morališe, i razumnom nalogu na dobrotu dodaje iracionalni dodatak koji pobuđuje krivicu i strah, na primer, "Da li si svestan svoje odgovornosti? Gorećeš večno u paklu ako se ne pokajes!" tada će on lako da se pokrene na religioznu revnost. Doći će i do manifestacije psihološkog mehanizma premeštanja krivice i on će se verovatno opteretiti raznim nepotrebним dužnostima i pravilima samo da bi njihovim ispunjenjem umirivao svoju savest. Otuda je alpid sklon religioznom i svakom drugom formalizmu, a dinarac paganskom liberalizmu.

Zapazimo da socijalni faktori nisu u stanju da kod ljudi pokrenu one slabosti karaktera koje oni nemaju, pa prema tome, isti socijalni faktori ne mogu da deluju na isti način kod ljudi različitog genetskog porekla. Na primer, katoličanstvo opterećuje krivicom alpide u Bavarskoj, ali ne i mediterance na jugu Italije, koje zbog izražene sujete odlikuje odsustvo

svesti o sopstvenoj odgovornosti. Mediteranci južne Italije su "dobri katolici" zbog svoje sujete, časti i obraza, ali ne i zbog osećanja krivice kojoj su skloni samo onoliko koliko su izmešani semitskom populacijom arapskog i jevrejskog porekla.

Pod uticajem spoljnih faktora, religije i vaspitanja, mladić će pokazati interesovanje da starijoj osobi u autobusu ustupi svoje mesto za sedenje. Ali, veliko je pitanje da li će on svoje dobro delo da uradi samo zato što je lepo vaspitan da to uradi (pa to onda radi iz krivice, sujete i sl.), ili zato što je on sam odlučio da tu osobu zaista voli i da joj pomogne iz prave ljubavi. Vaspitanje ne može da nadomesti ličnu odgovornost. Čovek mora sam da odluči da postane čovek. Bez lične odgovornosti čovek će da učini dobro delo zato što je tako vaspitan, zato što su njegove slabosti (osećanje krivice, ponosa ili sebičnog sentimenta) pokrenute da učini dobro delo. Ali, da bi učinio dobro delo iz pravih motiva, čovek mora da preuzme odgovornost na sebe da bude dobar iz prave ljubavi, što podrazumeva i odgovornu upotrebu razuma u preispitivanju kvaliteta sopstvenih motiva i smisla samog ponašanja. Bez obzira da li je imao dobro ili loše vaspitanje, sam čovek mora da doneše odluku da postane čovek.

Ipak, socijalni faktori imaju svoje mesto. Oni mogu da provociraju izražavanje ljudskih slabosti, mogu takođe da ih ugušuju, ili da ih preusmeravaju u ovom ili onom smeru. Mogu čoveku da pruže dobru priliku da svojom voljom radikalno izmeni motive koji ga pokreću.

Zapazimo šta će se desiti ako različiti antropološki tipovi žive u istim socijalnim uslovima. Pretpostavimo da su u istoj porodici tri deteta različitog genetskog porekla vaspitana na isti način. Na primer, dinarac, alpid i baltid su vaspitani da ustupaju svoje mesto starijoj osobi u autobusu. Isti socijalni faktor će kod njih proizvesti isto socijalno ponašanje. I dinarac, i alpid, i baltid će vrlo verovatno dosledno ustati starijoj osobi u autobusu. Ali će zbog različitog genetskog porekla ustati iz različitih motiva. Dinarac će ustati zato što vidi vrednost u tom činu, iz godoštosti i sujete. Alpid će ustati zbog glasa savesti, da ne bi osećao krivicu. A baltid će ustati zato što će taj čin njemu samom izazvati prijatna osećanja, a ne zbog druge osobe. Dakle, spoljni vaspitni i kulturni faktori deluju samo spolja. U svakom većem stresu otkriće se da nijednog od njih ne pokreću prava ljubav i nesebična dobrota. Dinarac će zbog uvredene godoštosti pokazati sklonost da povredi osobu prema kojoj je iz iste godoštosti pre toga činio dobro, dok će baltid izgubiti dobrotu čim stres pokvari njegova prijatna osećanja.

Spoljni faktori imaju svoju ulogu, ali je ipak promena suštinskih motiva nadležnost lične čovekove odgovornosti, njegove zrele reakcije na

stres života. Primer vaspitanja koji smo naveli više je adekvatan pojmu dresure. U pravilnom vaspitanju roditelj neće manipulisati detinjim slabostima (strahom, krivicom, sebičnošću, godoštću, ponositošću) da bi kod deteta razvio poslušnost, nego će dete navesti da pobedi te svoje slabosti da bi tako razvio njegovu slobodnu ličnost. Od puberteta svaki čovek postaje odgovoran za svoje postupke, i od tada nema izgovor za nezrele motive i postupke, jer sada može, mimo loših vaspitnih uticaja, ako to hoće, da postupa razumno i odgovorno, te da svoju volju u svojim životnim iskušenjima pokorava uzvišenim motivima.

Svaka populacija na zemlji ima iskušenja koja joj pomažu da postane svesna svojih karakternih slabosti i da ih pobedi. Semičanin ima iskušenja sa siromaštvom. Siromaštvo ga navodi da pobedi svoju pohlepnost, ili da učini greh više, pa da do bogatstva dode na nepošten, kriminalan i pokvaren način (kakav inače srećemo kod semita). Dinarac ima iskušenja sa autoritetima koji mu čine nepravdu, a alpski tip sa autoritetima koji ga teraju da čini nepravdu. Dinarcu je nepravdom ugroženo sujetno Ja, a alpid je ugrožen u socijalnoj i materijalnoj sigurnosti ukoliko postupa po pravdi. Teško dinarac može da postane svestan svoga velikoga Ja, i još teže da ga pobedi, ukoliko nema iskušenja sa vlastima (bilo stranim, bilo domaćim) koje mu čine nepravdu. Teško alpid može da postane svestan svoga kukavičluka i još teže može da ga pobedi, sem kroz konkretna iskušenja u kojima se susreće sa svojom sklonosću da žrtvuje načela pravde, da bi zadržao odobravanje svojih autoriteta. Ako zrelo reaguju u svojim iskušenjima i svoju volju odupru svojim slabostima, dinarac će da stekne neophodno potrebnu krotost, a alpid neophodno potrebnu hrabrost i nesebičnost.

Onda kada ljudi reaguju odgovorno i zrelo na svoja iskušenja, tada se svojom odgovornom akcijom volje uzdižu iznad sopstvene prirode i postaju ljudi u najuzvišenijem smislu te reči.

